

"ATEITIS" EINA KAS ANTRĄ DIENĄ:
 Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis.
 Leidžia "Ateitis" B-vė. Prenumeratos kaina:
 Suvienytoje Valstijoje metams..... \$2.50
 " pusei metų..... \$1.50
 Kitose Viešpatystėse metams..... \$3.50
 " pusei metų..... \$2.00
 Apgarsimų Kainų klauskite laišku. Adresas:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ATEITIS

THE LITHUANIAN TRI-WEEKLY "ATEITIS"
 Published Every Tue, Thur. and Sat. By
 "ATEITIS" Publishing Co. at Boston, Mass.
 Yearly Subscription: \$2.50
 In United States..... \$2.50
 To Foreign Countries..... \$3.50
 Advertising rates on application.
 All communications should be addressed:
Ateitis Pub. Co.,
 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

KAINA 3 CENTAI

Entered as Second-Class matter January 14, 1914, at the Post Office at Boston, Massachusetts, under the Act of March 3, 1879.

No. 71

Telephone:
So. Boston 21087.

So. Boston, Mass., Ketvergas, Gruodžio (December) 16 d. 1915 m.

Telephone:
So. Boston 21087.

Metai II.

Taikos diskusijos Reichtage.

Talkininkai sulauke bulgarus.

Išvijo anglo-francuzų armiją iš Serbijos.

Prusijos nuostoliai siekia 2,244,244.

Italai bombardavo Gorizia.

RUSAI ATĖMĖ NUO VOKIEČIŲ VAISIUNŲ KAIMĄ.

Petrogradas. — Gruodžio 13 d. rusų štabas išleido sekantį oficialų pranešimą:
 "Vakarinio (Rusijos) fronto stovis tebėra be atmainų. Į vakarus nuo ežero Boginskoje dalis mūsų kariuomenės užpuolė ant priešiško iš šono ir su durtuvais išlaužė pusę pulko vokiečių iš Vaisiunų kaimo, paimant nelaisvėn vieną aficerių, tula skaičių kareivių ir kulkosvaidį.
 "Kaukazo fronte nebuvo atmainų."

TURKAI LAIMĖJO Į RYTUS NUO KUT-EL-AMARA.

Berlinas. — Turkų išleistas oficialis pranešimas sako:
 "Priešui atsitraukus turkų kariuomenė užėmė Shekh Said, į rytus nuo Kut-el-Amara turkų artilerija paskandino keliolika priešų pantunų."

ITALAI SPAUDŽIA AUSTRUS.

Viena. — Austrų štabas išleido gruodžio 13 d. sekantį oficialų pranešimą:

"Rusų frontas: Nieko svarbaus neatsitiko.

"Italų frontas: Tyrolyje italų artilerija bombardavo mūsų pozicijas prie Riva, Rovereto ir ant Col di Lana. Italų pėstininkų ataka į šiaurį nuo Oslavia tapo atmušta.

"Giudicaria rajone italų pėstininkai artinasi prie mūsų pozicijų. Mušiai vis dar tęsiasi.

"Šiaur-rytinėje Černogorijoje, Koritze, mes paėmėm 800 belaisvių.

"Mūsų aviatoriai numetė bombų ant priešų abazo Berane."

UZĖMĖ AUSTRŲ TRANŠEJĄ.

Rymas. — Gruodžio 14 d. italų štabo išleistas oficialis pranešimas štai ką sako:

"Isonzo fronte ir Carso

rajone vakar prieš artilerija parodė didelį veikumą. Vakarop jo artilerija apšaudė Oslavia ir Selz rajonuose mūsų pozicijas. Tos atakos tapo atmuštos su dideliais nuostoliais.

"Pietiniam Catvario augštosios šlaite, į vakarus nuo Gorizia, mūsų kariuomenės būriai, po priedanga miglų, prislinko prie priešų tranšėjos ir užėmė ją. Užgriebta 30 šautuvų ir daug kitos karės medžiagos, kurią bėgantis priešas paliko."

FRANCUZAI UŽĖMĖ DUOBĘ.

Paryžius. — Gruodžio 14 d. po pietų francuzų štabas išleido sekantį oficialų pranešimą:

"Champagne, į pietus nuo Le Mesnil kalvos, vokiečiai išsprogdino miną prie vienos mūsų tranšėjų. Bet mes užėmėme išraustą duobę.
 "Kitose fronto vietose nieko svarbaus nebuvo."

TURKAI NENORI TAIKOS.

Berlinas. — Vokiečių laikraštis Zeitung Ammitag išspausdino gautą iš Konstantinopolio žinią, kurioje sakoma, kad turkų laukutinių reikalų ministeris Halil bei, atkartodamas vokiečių kanclerio reichstage pasakytą kalbą, užreikšęs, kad Turkija nei negalvoja apie taiką. Taikos sumanymai Turkijoje tik tuomet bus svarstomi, jeigu kiti tuos sumanymus paduos.

AUSTRAI UŽPYKO DELEI AMERIKOS NOTOS.

Londonas. — Exchange kompanija gavo iš Amsterdamo šitokią žinią:

"Pranešimai iš Vienos sako, kad Amerikos nota delei paskandinimo italų garlaisvio "Ancona" iššaukė didelį pyktį Austrijos valdžioje ir kad del to gali nutrukti diplomatiniai santikiai.

"Prieš barona Burian; Austro-Vengrijos laukutinių reikalų ministerį, dabar stovi klausimas, ar santykių pertraukimas su Jung. Am.

Anglijos namų pramonės mokyklų mokiniai gamina kariuomenei reikalingas dėžes, ženklus ir tt. Čia matyti tokie mokiniai prie darbo Nortono mokykloj.

Valst. nepriverstų ir Vokietijos žengtį tokį pat žingsnį.
 "Grafas Tisza, Vengrijos premieras, pašaukta į Vieną aptarimui valdžios stovio."

ANGLŲ VALDŽIA SUSPENDUOJA CENZURĄ.

Londonas. — Sir Edward Grey pranešė, kad nuo gruodžio 20 d. š. m. bus suspenduota cenzura, bet tat dar nereikiška, kad cenzūros reguliacijos bus atmainytos. Už žinių išspausdinimą arba jų pranešimą turės atsakyti laikraščių arba žinių agenturų direktoriai.

UZDRAUDĖ KALBĖTI APIE TAIKĄ.

Londonas. — Vengrijos žmonių, ypač opozicijos partijos troškimas kalbėti apie taiką tapo prislėgtas stiprios Vengrijos priemero rankos. Sulig Morning Post korespondento Budapešte, taipogi tapo uždraustos visokios diskusijos apie ekonominę Vengrijos žmonių stovį. Grafas Tisza, kuris pats pripažino, kad Vokietijoje pragyvenimui reikalingų daiktų kainos yra daug žemesnės, negu Vengrijoje ir kad įvairių klaidų padaryta Vengrijos ekonominių dalykų sutvarkyme, pranešė, kad joki debatai dalykų negali pagerinti.

Grafas Tisza, tęsia korespondentas, gavo daug protestų nuo ginklų ir amunicijos dirbtuvių darbininkų už uždraudimą jiems balsuoti.

Ir jeigu Vengrijos premieras ir toliau taip elgsis, tai, sakoma, tie darbininkai, kurie nėra po militarinių įstatų jurisdikcija, pradės rusėjų kovą už savo draugų teises.

Beto, Morning Post išspausdino gautą iš Budapešto laišką. Tame laiške rašoma, kad su viršum pusė milijono žmonių pasirašė po memorandumu, kurį įteiks

Vengrijos premieriui parlamente atstovaujanti visuliuomos deputacija. Memorandume žmonės nusi-skundžia delei to, kad Vengrijoje pragyvenimui reikalingų daiktų kainos yra daug augštesnės, negu Vokietijoje, ir tvirtina, kad ateinanti žiema graso žmonėms badu, jeigu dabartinis ekonominis padėjimas nebus atmainytas.

AUSTRIJA MOBILIZUOS VISAS MOTERIS DARBININKES.

Zurichas. — Austrų karės viršininkai rengiasi prie sistematiško mobilizavimo didelės moterų darbininkų armijos amunicijos dirbtuvėms, kuriose baisiai trūksta darbininkų ir del to darbas neina taip sparčiai, kaip turėtų eiti.

Net ir motinos, kurios turi rūpintis namų reikalais, yra raginamos eiti į dirbtuves nors po pusę dienos ir gaminti savo kareiviams amuniciją.

Įvairios žinios.

NIKO TIKRO DAR NEŽINO.

Chicago, Ill. — Lokomotyvų inžinierių brolijos vedėjas Warren S. Stone pranešė, kad kalbos apie didelį geležinkelių darbininkų streiką, kuris gali būti iššauktas ateinantį pavasarį iškovojumui 8 val. darbo dienos, neturi dar autoritetingo pamato.

"Niekas negali pranašauti apie tai, kas gali atsitikti už keturių mėnesių nuo dabar", pasakė jis. "Nėra pamato kol-kas tvirtinimui, kad iškilusieji tarpe mūsų ir darbdavių klausimai bus arba nebus apsprendžiami, taipogi niekas tuo tarpu negali pasakyti ar bus, ar nebus streiko."

Šiomis dienomis užsidarė įvairių geležinkelių darbininkų organizacijų — inžinierių, pečkurių, konduktorų ir k. — vadovų konferencijos. Inžinieriai ir pečkuriai formaliskai sutiko drauge su kitais geležinkelių darbininkais kovoti už 8 val. darbo dieną be numazinimo mokesties ir reikalauti didesnės mokesties už viršlaikį.

Neilgtrukus susivaziuos į Chicago atstovaujantis geležinkelių darbininkų unijas komitetai, kurie apdirbs tuos reikalavimus. Vėliau tie reikalavimai bus įteikti geležinkelių savininkams arba jų atstovams, o antgalo prasidės darbininkų ir darbdavių komitetų konferencijos, kur bus mėginama susitaikyti.

EXPLOZIJA UZMUSĖ 110 BELGŲ.

Paryžius, Francijoje. — Telegramos praneša, jog Havre mieste belgų amunicijos dirbtuvėje įvykusioje eksplozijoje užmušė 110 belgų. Viena tose dirbtuvėse name buvo sukrautos amunicijos skrynios, kurios andai buvo atvežtos iš Jung. Am. Valstybių. Vienoj skrynioj, kaip dabarties patirta, buvo įdėtas aparatas ugnies pagimdymui. Visa sprogstancioji medžiaga, kuri sukrauta tose skryniose, padaryta nepavojinga — sugadinta, o laboratorijų tyrinėjimai, kurie padaryta tuojau po eksplozijos, sakoma, išskėlė į aiškų interesingų dalykų.

AUDRA SUTRUKDĖ.

Londonas, Anglijoje. — Laikraščio Morning Post korespondentas Christianijoje praneša, kad garlaisvio Oscar II., su p. Henry Fordu ir jo taikos bureliu, kurio laukė Christianijoje utarninke tapo audros, siautusios ant jurių, sutrukdytas ir galbut atplauks tik ketverge ar pėtnyčioj.

NAUJAUSIOS ŽINIOS.

LONDONAS, gruodžio 15 d. — Neoficialės žinios praneša, kad anglų sustiprinimai plaukte plaukia į Salonikus. Tarp jų yra ir keliolika škotų regimentų. Į Salonikus siunčiama daugybė kariuomenės delto, kad apginti tą miestą nuo teutonų ir bulgarų užpuolimų, jeigu pastarieji pasiryžtų tą miestą užimti.

LEIPZIGAS, gruod. 15 d. — Sulig Leipzigo laikraščių pranešimų, Vokietijos reichstage yra galimos taikos diskusijos.

ROTTERDAMAS, gruod. 15 d. — Vienas šio miesto laikraščių paskelbė, kad Prusijos nuostoliai ligi šiolei užmuštais, sužeistais ir prazuvusiais siekia 2,244,248.

SOFIJA, gruod. 15 d. — Ant kairiojo upės Vardar pakrančio ištiko mušiai tarp anglo-francuzų ir bulgarų. Bulgariai išvijo anglo-francuzų kariuomenę iš drutviečių, kurias pastarieji buvo įsitaisę ant Raba kalnų ir įvarė kylį. Atsitraukiantiems anglams ir francuzams padaryta didelių nuostolių. Vienoj vietoj bulgarai apsupo francuzų batalioną ir paėmė nelaisvėn jo komandantus.

VIENA, gruod. 15 d. — Italų fronte, Giudicaria apygardoje, italai atnaujino gyvenį savo veikimą. Gorizia miesto dalis yra vėl apšaudoma iš italų kanuolių.

SOFIJA, gruod. 15 d. — Bulgariai šturavo francuzų frontą tarpe Milektovo ir Smokavica, padarydami jiems didelių nuostolių.

VIENA, gruod. 15 d. — Šiaurinėje Černogorijoje austrai ir vėl privertė serbus ir černogorus atsitraukti. Berano sektore austrai paėmė dar 2300 belaisvių.

LONDONAS, gruod. 15 d. — Neoficialiai pranešama, kad sulig lordo Derby pleno bėgyje praeitos savaitės Anglijoje į anglų armiją liuosnoriai įstojo su viršum 500,000 naujokų.

SOFIJA, gruod. 15 d. — Gauta žinių, kurios skelbia, kad talkininkai sulaukė bulgarus ant Grekijos rubežiaus. Bulgariai-gi praneša, jog jie besivydami talkininkus suėjo jau į Grekiją.

KONSTANTINOPOLIS, gruod. 15 d. — Turkų pranešimai sako, kad turkai atmušė talkininkų atakas netoli Seddul Bahr, Dardaneluose.

LONDONAS, gruod. 15 d. — Gen. Smith-Dorrien pasiūsta komanduoti talkininkus, atakuojančius vokiečius rytinėje Afrikoje.

kontoros tarnautojas, kareivis ir kt., o jau Prūsų lietuviai "judėjo", — ir tai ne tik po vieną, bet beveik visa mase. Ir buvo to judėjimo vadovai, buvo ideologai teoretikai, buvo akla minia, buvo ir "tautiški" laikraščiai, draugijos, bei politikos partijos, buvo, kaip ir šiandien, nesutikimų, kivirčių ir tt., ir tt. Net judėjimo apsiereiškimai bei priemonės, kaip toliau pamatysime, šiandien beveik tos pačios, kaip buvo prieš 40 metų, lygiai kaip ir lietuvių, kaip tokių, reikalavimai bei obsčiai. Tik paskutiniaisiais 2—3—4 metais pradėjo reikštis naujų veiksmių, kurie laiku galės visam judėjimui kitokios spalvos priduoti. Bet tai dar laiko klausimas.

Kuomet Prūsų lietuviai, kaip lietuviai, savo gyvybę viešai parodė,—susekti sunku. Klaipėdiškis savo rašiniuose mini, buk dar apie 1800 m. lietuviai valdžiai guodėsi del vokiškųjų valdininkų "neviernybės". — Karalius Prickus (nuo Napoleono iš Berlio pabėgęs ir Lietuvoje apsigyvenęs) bukas valdininkų nedorybes pamatęs patsai ir, lietuviams nuraminti, kovo 22 d. 1807 m. Klaipėdoj rašytame laiške įsakęs, "iš viso 6 mokslingiausių lietuviškųjų vaikų nespustyto ir ant mokslo tinkancio senumo išskirdinti, ant to geriausiai tinkancią šuile išjieskoti ir reikalinguosius pinigūs prirodyti del išmokinimo justitiškuose ir ant žemės valdymo reikalinguose mokslouose. Priskakė ir ant to daboti, idant šitie vaikai nuo kalbos ir budų bei palinkimų lietuvių nenuspirtatintų".

— Šis karaliaus paliepiamas valdininkų buk buvęs paslapyje laikomas ligi 1843 m. ir tik tuomet buk karaliui Fr. Viliui IV parodytas, kuris sausio 12 d. 1844 m. įsakęs kasmet paskirti 3000 dol. dvylikai jaunikaikių "lietuviškos giminės ant augštų ir augščiausių šuilių". Pusė tų pinigų paskirta tokiems, kurie rengsis buti kunigais arba mokytojais. Taip-pat karaliaus buvo išreikšta pageidavimas, kad Tilžės gimnazijoje butų mokoma lietuvių kalbos.

Smulkesnių žinių apie visą tai, nei priežasčių, kodel tasai karaliaus noras beveik per 40 metų buvo slepiamas ir paskui vėl aiškten išskeltas, Klaipėdiškis nepaduoda, o patsai tuo tarpu neturiu laiko nei progos tų laikų literaturon giliau knistis. Bet iš to, ką mes žinom apie tų laikų Prūsų lietuvius ir vokiečių karalių politiką iš pirmosios rašinio dalies, galima ir reikia manyti, kad čia taipgi galėjo buti iš vienos pusės tik lietuvių valstiečių skundai, iš kitos — reikalas užgana padaryti tų valstiečių ir gal dar krikščionių reikalavimams. Galėjo dar šiokią tokią rolę lošti ir tų laikų mada, karaliams buti įvairių mokslų globėjais. Taip yra žinoma, kad mokytojų patarėjas (Schulrat) Rettig jau apie 1840 m.

Čia parodoma paveikslas džiova sergančiųjų vaikų ligonbučio ant tyro oro, Dabar prieš Kalėdas pardavinėjama tam tikri Raudonojo Kryžiaus ženkleliai ir pelnas eina mažiems vaikams įtaisyti žaidimo vietų ir kt., kad daugiau budami ant oro butų apsaugoti nuo ligų.

buvo sumanęs lietuvių kalbą iš mokyklų išvyti, bet Giseviiui užsistojus ir karaliui nusiuntus keletą lietuviškų dainų, lietuvių kalba mokyklose buvo palikta kaip buvusi. Tai buvę padaryta, kad neišnyktų lietuvių kalbos turtai pirm, kol mokslininkai jų nesurinks ir nesunaudos.

Bet turime neužmiršti, kad šale ekonominių, tikiybinių ir kultūrinių motyvų, tais laikais buvo dar viena dideliai svarbi priežastis, kuri Prūsijos karaliams ir valdžiai liepte liepė Prūsų lietuvių per daug neerzinti (kas, be abejo, tais laikais butų atstikę išvejančią iš mokyklų lietuvių kalbą), arba gal net jiems pataikauti. Tai buvo politikos priežastis. Juk nuo Didž. Prancuzų revoliucijos pradedant per visą Vokiečių žemę ėmė eiti naujų obsčių bei idėjų bangos, kurios gresė visai esamai tvarkai ir sostui. Ir juo daugiau į vakarus bei į pietus, juo tos bangos buvo didesnės. Tuo tarpu Rytuose, ypač Prūsų Lietuvoje, buvo vienintelė vieta, kame Prancuzų revoliucijos iškeltieji žmogaus teisių ir laisvės bei lygybės obsčiai nerado beveik jokios atšakos. Tam priežasčių buvo keletas: tolimas, žmonių kuno ir dvasios perdidelis pavergimas (atsiminkit Horn'o paveikslus!), kalbos skirtumas (juk tais laikais, tur but, nebuvo nei vieno žmogaus, kuris lietuviams jų prigimtąja kalba butų papasakojęs apie naujasias idėjas ir tt.). Ir Prūsų karalius nuo Napoleono atbėgęs Lietuvon neapsiriko.

Bet čia jis ir jo palydovai taipgi turėjo pamatyti, su kokiais žmonėmis reikia turėti reikalas. Ir todėl visai gali buti suprantama, delko 1807 karaliaus rašyti įsakymai buvo pakisti po staltiese ir ištraukti tik 1843 m. Nes po 1807 m. tuojau užėjo francuzai, paskui karė Napoleono pergalejimas ir drauge su tuo visų reakcijos jiegu atgijimas. Žiurėti kokį ten lietuvių dejavimų ar rupintis jų reikalais nebuvo

reikalo. Tuo tarpu 1843 metais kas kita. Juk tai didžiosios vokiečių revoliucijos priešaušris. Jau tais laikais visoje žemėje perdėm ėjo prirengiamasis darbas, ir valdantieji sluogsniai negalėjo šito nejausti ir nematyti. Čia tai ir galėjo atsirasti kiek reikiant priežasčių, kurios ne tik neleidė lietuvių kalbos vyti iš mokyklų, bet ner liepte liepė apmokėti pirmiau išduotus vekselius. Iš valdžios bei karaliaus pusės negalėjo buti išmintingiesnio daikto, kaip padaryti lietuviams kokią "malonę" ir tuo įgyti daugiau palankumo. Ir karalius Fr. Vilius IV, įsteigdamas lietuviškų stipendijų bei neleidamas išvyti lietuvių kalbos iš mokyklų, neapsiriko: lietuvi visai tai palaikė vienypatinga jiems paties karaliaus išreikšta malone, ir, užmiršęs seniasias valdininkų "neviernybės", "atsidavė visai į karališką apsaugą ir su visu įgalėjimu procevojos savo nusizeminimą išreikštė..."

Bet šiaip ar taip, visa tai buvo pirmieji akstinai, kurie sužadino Prūsų lietuvių sąmonę ir parodė, kad jie visgi yra kitokie žmonės, kaip šale gyvenantys vokiečiai, ir turi savo ypatingų, kitiems skirtingų reikalų.

Kaip turėtų buti sutvarkyta kolonizacija.

IV
Sitoje dalyje savo rašinėlio nemanau nuodugnai išgvildinti paties klausimo, bet noriu mesti mintį, kaip tas darbas turėtų buti varomas. Kita, tai aš nemanau, kad kas dabar imtusi to darbo, nes dauguma veikėjų, kurie dar jaučia šioki-tokį sąryšį tarpe Lietuvos ir savės, kurių liko giminių (tėvai, broliai) ir jie dar juskaito savo giminėmis, tas turi sau už priedermę pasiemes, tuoj po karės grįžti namon, jeigu sąlygos bus tinkamos, arba suteikti jiems pagalbą. Tai-gi kieno

krutinėje rusena Tėvynės meilė, meilė prie vietos žmonių, tie laukia pabaigos karės... Tokie žmonės tik ir galėtų veikti arba veikti. Kitokie, gal jie nenorėtų, kad taip apie juos išsireikšiu, to darbo, organizavimo kolonizacijos, nesisims. Taip bent esu išsitikinęs.

Vienok šį-tą, bent apskritai, šiuomi manau nurodyti. Rodos, to prisilaikant galima butų dirbti.

Kolonizaciją tvarkant privalome la remti ant idėjos ir naudos pamatų.

Del idėjos — kad sutraukus lietuvius vienon kruvon ir jiems tame prigelbėjus, lėlto jog užlaikius tautos ndividualybę ir sulaukius nuo ištautėjimo, potam — kad tokioje kolonijoje nustatčius ideališką tvarką (visuomenišką vieni kitų aprupinimą), kad nepadarius vienos kitų išnaudojimui, bet kad visi paliktų viena šeimyna. Kad "biznio" uždabnis eitu tos kolonijos ukio ir kulturos kelimui ir kitiems apšvietos reikalams, kad pagerinimui tos kolonijos gyventojų gyvenimo.

Del naudos, — kad kiekvienam ten apsigyvenusiam butų kuodidesnė nauda, kad jo darbas atneštų kuodidesnį uždarbį, kad jo ekonominis gyvenimas, jei ne tuoj, tai kad užmatomoje ateityje, pasitaisytu ir suteiktų už jo trusą jam naudą.

Turėdami tuos du žvilgsnius kalbėjome anksčiau, kur buvo nurodoma, kur butų naudinga kolonija padaryti. Dabar-gi kalbėsime, kaip ją sutvarkyti, kad taip-pat neišėjus iš tų pamatinių taisyklių.

Tokia organizacija gali pasirupinti arba patį ukininkai jau norį keltis ir išsikėlė ant ukių, arba, net geriau, tai visuomenė per didžiasias savo organizacijas.

Aš turiu tokį patarimą: Kad mūsų didžiosios organizacijos padarytu iniciatyvą tam darbui, nuskirdamos iš savo kasų po tulą sumą ir sutverdamos bendrą

kolonizacijos organizavimo komitetą. Tam komitetui butų leista organizuoti organizacijos d—ją, kurion, be draugijų galėtų įeiti dalininkais ir pavieniai žmonės, o ypač norį keltis ant ukių, taip-pat įnešdami sulig savo išgalės, įvairio didumo sumas. Vienok vienuotė to padėlio, vardu šeras ar kitaip, turėtų buti nuskirta ir net sulig jos ir teisė duodama.

Aš neabejoju, kad išmintingai pradėjus šį darbą, rastusi daug pritarėjų ir net su didelėmis sumomis. Sudėjus reikalingą skaičių pinigų, tą draugiją inkorporuoti ir, parinkus žemės plotą apipirkus, galima butų parceliuoti (dalinti) tarpe dalininkų, o likusią žemę pardavinėti tik lietuviams. bet visi pirkę žemę palieka tos draugijos nariais. Toji draugija galėtų uždėti tenai ant vietos savo generališką raštine, net banką, kurio užduotimi butų rupintis tų žmonių, ukininkų reikalais. Vieną žemės plotą išbaigus, galima antrą paimti.

Tokia organizacija galėtų tuomi pasitarnauti, kad ji rupintusi žmonių reikalais ir žemę nupirkdami dideliu plotu, gali išsiderėti nuo valdžios arba net nuo kompanijų, kad butų pravesti geri keliai, kad apsausintų žemesnes vietas, kad išdrenuotų dirvas ir t. t. Kad įtaisytu mokyklas ir duotu lietuvius mokytojus, kad apmokėtų ir užlaikytų lietuvių agronomą, veterinarų, net gydytoją, ligonbutį su visu personazu ir t. t. Pagalios veislinę stotį gyvulių, medžių rasodninkus, javų stotį ir bandomiems laukeliams pašalpą suteiktų ir tt. Net galima ir daug kitokių privilegijų išgauti ir į kontraktą įrašyti, o vėliau prižiūrėti jų išpildymą. Vėla sakysim, tarpe smulkmenų, kad gelžkelio kompanija ant išvežamų iš tos kolonijos lig tam laikui uke produktų, medžių ir t. t. numazintų tarifą, kad padėtų rengti parodas ir kelių taisymsui pridėtų arba juos visai apvalstybintų, elektros stotis išstatytų del kolonijos ir jai savastin už tokį ir tokį išmokėjimą pavestų ir t. t.

Žinoma, pavieniai žmonės užpirkdami mažus plotelius žemės, negali jokių privilegijų, apart kelių pravedimo, gauti.

Ukininkavimo reikale tokia draugija turėtų rupintis, kad ukininkai vestų gerai ukius ir jiems prigelbėti tai supažindinant su žemdirbystės teorija, tai praktiškuoju budu per agronomus ir t. t. Beto ji gali pasirupinti įtaisyti sandėlius atliekamiems (neparduotiems produktams, kurie gali atlikti delei netikėto kainų nupuolimo ir t. t.) produktams sudėti (elevatorius.) Patarpininkauti ukininkams įsitaistyti pieno išdirbtymą tam darbui, nuskirdamos iš savo kasų po tulą sumą ir sutverdamos bendrą

įsitaistyti. Ta pati bendrovė galėtų apdrausti jų turtus nuo ugnies (ir butų pamatas sutverti nuo ugnies apdraudimo draugiją), javus apdrausti nuo sunaikimo, gyvulius nuo ištikusio kritimo, ir net žmones prirašyti į S. L. Am. ir prižiūrėti kad visi butų apsidraudę. Kad namuose higieniškaai gyventų, kad vaikus leistų į mokslą ir žodžiu, kam nesiseka gyvent, patyrus priežastis, jas stengtis prašalinti. Žodžiu, kad butų visi ukininkas į ukininką, kad visi butų bendrais siulų siuleliais susirišę, kad visi rupintusi visų reikalais.

Jeigu jau lig tokios ideališkos tvarkos nedaieitu, tai vistiek patartina prie jos artintis.

Tokia draugija gali padėti produktų pardavime, susinešdama miestuose su pirkliais arba net pardavinėtojais. Net galetų savo skyrius vartotojų draugijų įsteigti ir patįs parduoti produktus tiesiog žmonėms pigiau ir sveikesnius, šviežius.

Tokia kolonija ne svajonė, bet gali buti ir jos įvykimas prigulėtu nuo tų žmonių mokėjimo ir mokėjimo žmonėms prirodyti gerumą ir parankumą visuomeniškoms kolonijoms. Rusai, net Amerikoje, turi savo arteles laukams apdirbti, nuomavimui ukių, ir jos plačiai veikia ir su geromis pasekmėmis. Todel lietuviui, nepratę prie kilnojimosi ir bastymosi iš vienos vietos kiton, privalėtų bent savąją koloniją įsisteigti.

Baigiu. Dar kartą pakartuju, kad čia tik sugesti-ja paduodama. Ji galima butų net matematiškais išskaitliavimais papildyti, bet tai sausas dalykas ir svarbą turės tik darbą pradėjus.

Ot, apie kokią kolonizaciją aš galvoju! Dabar bus aišku mūsų agentams, kad jų geri norai pagelbėti žmogui išsikelti ant ukių, toli nėra toki geri, nes nuo to permainymo gyvenamos vietos, išmainymo miesto ant ukės (laukų) patsai gyvenimo gerumas ar blogumas neatsimaino. Jeigu atsimaino — tai blogon pusėn.

Vienok vis-gi turiu baigdamas pasisakyti, kad kiekvienam, manančiam ant ukės keltis gyventi, patarčiau palaukti karės galo ir, jei pasirodys, Lietuvoje gyvenimas geresnis, keltis tenai. Čia mes galime tik tokiame atsitikime likti, jeigu jau tenai jokios vilties apsigyventi nebutų. Aš vis-gi tikiu, kad tenai kartus vargas bus saldnesis už čionai sotų ir viso pilną gyvenimą, nes tenai mūsų sielos reikalas bus patenkintas.

J. Strimaitis.

**Skaitkite ir pla-
tinkite "Ateiti".**

"Ateitis"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Ketvergas, Gruodžio (Dec.) 16 d. 1915.

Atsiunčiamieji Redakcijai rankraš- čiai turi būti su autoriaus parašu ir antrašu. Rankraščius Redakcija tai- so ir trumpina sulig savo nuožiūros. Netinkantieji spaudai smulkiesnieji raštai (korespondencijos, eilės ir p.) naikinami ir autoriams negrąžinami.

KĄ VEIKTŲ AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA?

Kaikada galima girdėti balsų, buk kitų siulomoji Amerikos Lietuvių Taryba ar kaip ten mes tokią įstaigą nepavadintume, ne- turėtų ko veikti, nesa, girdi, mūsų srovių ir partijų ide- alai taip skirtingi, o keliai taip įvairūs, kad bendram veikimui visai rebus nei tikslo, nei pamato. Berods, šie žmonės tokiu pasakymu paprastai ir pasitenkina, visai net nemėgindami gi- liau, į dalyką pažvelgti. Kai- kurie gi buvo įsireiškę nuo- monė ("Laisvė"), kad tie, kurie agituoja už bendrą ta- rybą, turėtų "prirodyti", ką toji taryba galėtų bendrai veikti.

Šičia galima pastebėti ga- na keistas apsirėiskimas. Nes kiek mes turėjome pro- gos apie tai kalbėti su pa- prastais įvairių srovių žmo- nėmis arba skaityti jų nuo- mones laikraščiuose, tai be- veik visuomet pasirodo, kad jiems bendrojo darbo pama- tai taip aiškūs, kad net ne- supranta, kaip kiti apie tai gali abejoti. Berods, tokių žmonių tarpe yra nemaža ir tokių, kurie tą bendrąjį dar- bą stato kažkur padangėse arba iš bendros tarybos lau- kia darbų, kurie visai nieko bendra neturi su bendrai- siais įvairių srovių reikalais. Bet vienas dalykas yra aiš- kus: kad partinio vienpusišk- umo neapakinta liaudis bendrojo veikimo pamatus mato ir supranta gana tei- singai, tuo tarpu "vadovai" — arba visai jo nemato ar- ba įsivaizdina dažnai visai klaidingai.

Ką veiktų bendra lietuvių taryba? — Pirmas dalykas, turėtų pasistengti normuoti ir reguliuoti nukentėjusių pasistengti normuoti ir re- guliuoti nukentėjusių nuo karės šelpimo reikalą. Kad patenkinti įvairių sro- vių partines abmicijas — dabartiniai šelpimo fondai tegul sau gyvuotų ir veiktų toliau. Bet Amerikos Lietu- vių Taryba būtų ta įstaiga, kur galėtų koncentruotis visos informacinės žinios apie šelpimo reikalą ir jo pa- dalinimo organizavimą. Pa- vizdžiui, dabar yra gyvas reikalas ir proga pasiūsti Didž. Lietuvon vieną ar du žmones dalykų stoviui patir- ti. Jeigu pas mus būtų ta- ryba — jos pareiga būtų pa- rinkti tinkamiausius žmo- nes ir patarti visiems fon- dams, proporcionaliai sulig savo turto, prisidėti prie ap- mokėjimo tų delegatų kelio- nės išlaidų, už ką visi fon- dai turėtų gauti smulkiai aprašyta kelionės patirimų apyskaitos kopiją. Arba štai

pas mus dar beveik visai nei- šnaudotas vienas aukų rin- kimo budas — kreiplantiės tiesiog į amerikiečius. Da- bartiniai fondai arba jų ko- mitetai delei savo partyvū- mo visiškai negali nei drįsti visų lietuvių vardu prie sve- timtaučių kreiptis, nes kiti gali kreiptis taip-pat ir pir- muosius sukompromituoti. Tuo tarpu mūsų pasiskirs- tymas sulig partijų grynai šelpimo reikale į svetimtauč- ių galvas visai negali sutil- pti, ir jiems imponuoti gali tik lietuvių komitetas, o ne socialistų, klerikalų ar tautininkų. Ir štai čia tokia Am. Lietuvių Taryba galėtų dar pataisyti tą klaidą, ku- rią padarė mūsų srovių va- dai dar pernai rudenį, ir pla- čiai suorganizuoti aukų rin- kimą amerikėnų tarpe.

Eikime toliau. Štai mes beveik kasdien skaitome svetimtaučių laikraščiuose įvairiausių nesąmonių apie Lietuvą, o dažnai ir pačius lietuvius užgaunančių žinių. Tie atskirų ir niekuo plačiau nepasizymėjusių žmonių laišškai "to editor" vieno ar kito laikraščio niekam nega- li imponuoti, ir į tuos "laiš- kus" niekas rimtai nežiūri. Tuo tarpu dalykų rimtas paaiškinimas kolektyvės įstaigos arba tarybos vardu visai kitaip būtų priimtas ir daug didesnį įspūdį padary- tų. Beto, tokia taryba turė- tų ir galėtų ne tik taisyti ki- tų padarytas klaidas, bet ir informuoti svetimtaučius apie lietuvių tautos padėji- mą, lietuvių ir jų srovių san- tikius su kaimynų tautomis, jų politiškas aspiracijas ir t.t. Todel išleidimas grynai informacinio veikalo apie Lietuvą ir lietuvius (jų kul- tūros įstaigas, ekonominius ir kt. santikius), įvairiose kalbose turėtų ir galėtų būti taipgi tuo cementu, kuris surištų visų srovių atstovus. Nes ir socialistams, ir katali- kų klerikalams, ir tautininkams ar kt., jeigu jie nori svetimtaučius savo partijos naudai laimėti, pirmiausia reikalinga turėti veikalas, iš kurio svetimtaučis įgytų apypilnių žinių apie lietu- vius apskritai.

Taigi matome, kad Ame- rikos lietuvių Tarybai dar- bos yra ligvalėi net visai ne- kliudant nei Lietuvos politi- kos, kurios vis dar daugelis bijo, tarytum žydas kry- žiaus. Mums gi dar rodos, kad net ir politikos klausim- e daug kame galima susi- taikint — žinoma, jeigu pri- pažįstama tokio susitaiky- mo nauda ir yra noras bend- rai veikti. Vienas jungtinės tarybos tam tikrų tautiška- li politišku idealų (pav. Lietu- vos liuosybės) demonstravi- mas turėtų padaryti auklė- jančią įtekmę plačiose mi- niuose, neskaitant išpuodžių, kokį padarytų kitur. Žino- ma, kas bendro darbo dirbti bijo delto, kad, sueinant dažniau su kitų srovių žmo- nėmis, nepamesti savo par- tinės "nekaltybės" —, tokie žmonės visuomet ras ligva- lei priežasčių nuo bendro veikimo atsisakyti. Bet to- nių "nekaltybės" garbinto-

jų per daug negalima nei pai- syti. Jų yra visur ir bus vi- suomet. Bendran gi dar- ban eina tik žmonės, ki- tose srovėse taipgi matą sau lygius, tik kitokių įsiti- kinimų, žmones, norinčius ne "nekaltais" baltarankiais buti, bet naudingais visuo- menės darbininkais.

REIKALAS DAUGIAU RUPINTIS DARBI- NINKŲ KLAUSIMU.

Nuolat iškilantį darbinin- kų streikai tai vienoje, tai antroje vietoj dažnai pastato mus į labai keblų padėjimą. Nes tik streikui iškilus daž- nai pasirodo, kad streikinin- kų didžiuma arba didelė dauguma — tai lietuviai, ir visi neorganizuoti į jokią organizaciją (uniiją), kuri gintų jų klesos reikalus. Žmonės kreipiasi į lietuvių laikraščių redakcijas, klaus- dami patarimų, prašydami kalbėtojų, organizatorių, o čia redakcijose ir taip dar- bas degte dega, pagalios — kaipgi galima drįsti organi- zuoti tokius darbininkus, neturint įgaliojimo nei iš vienos darbininkų organiza- cijos? Galų gale — ir tas tragingiausia — pas mus vi- sai net nėra nusistovėjusios nuomonės, kuri organizaci- ja tinkamesnė. Darbo Fede- racija (A. F. of L.) daugelio aikraščių rodoma per daug "atžagareiviška", aidoblistų (I. W. W.) — per daug anar- chistiška, o "tikrai darbinin- kiškios" unijos taip ir nepa- rodoma.

Ir čia mes turime atiduoti kreditą mūsų katalikų klerikalams. Jie, ilgai nesvy- ruodami, sutvėrė savo Sv. Juozapo draugiją ir su ku- nu bei dušia prišlijo prie Darbo Federacijos. Tuo bu- du jie antsyk du kiškiu nu- šovė: 1) išėjo iš abejojimų ir nenuoseklumų labirinto ir 2) lietuviams darbininkams da- vė progos ant klesinių pama- tų susiorganizuoti.

Be abejonės, mes toli nuo minties — šitam mūsų katali- kų klerikalų žygiui pritarti, kadangi, organizuodami lietuvius darbininkus į tiki- binę organizaciją jie įneša darbininkų tarpan nesusi- pratimų ir savitarpinės ko- vos diegus. Jau darbininkų organizavimas į siaurai tau- tines grupes kartais gali pri- sidėti prie tautinių nesusi- pratimų sukurstymo, o tas gali labai blogai atsiliepti į patį darbininkų organizaci- jų uždavinį. Bet tautinės darbininkų organizacijos prie susidėjusių aplinkybių kartais gali būti neišvengia- mos, o tam tikruose atsitū- kimuose net ir reikalingos — tuomet, kuomet ant vietos yra vienos tautos, o kitų kal- bų nemokantįs darbininkai. Bet terpti čia dar ir tikyba — yra visai netikslinga. Su savo tautyste, kuri ypač ap- sireiškia kalboje, žmogus ne- tik negali pasislėpti, bet vi- sai nebūtų nei išrokavimo, kadangi įvairias kalbas var- tojant nėra jokių kliučių iš- reikšti tas pačias nuomones. Tuo tarpu tikybinių įsitiki- nių demonstravimas atvi-

rai pabriežia tik nuomonių skirtumą, o tas darbininkų klesos kovoje prieš darbdau- vius gali dažnai labai daug pakenkti. Štai delko mes negalime pritarti katalikų klerikalų sutvertai šv. Juo- zapo darbininkų draugijai.

Vienok tuo pačiu laiku mums rodosi, jog tam tikros lietuvių darbininkų jei ne at- skiros organizacijos, tai bent tam tikro darbo ar dar- bininkų komiteto reikalas yra pilnai pribrendęs. Mes turime neužmiršti, kad mu- sų darbininkų minios nei anglų nei kitų kalbų nemo- ka ir todėl iš svetimtaučių dai bininkų unijų pridera- mai naudotis negali. Paga- lios, tie žmonės apie unijas nei nežino, o svetimtaučių unijų organizatoriai vėl su lietuviams darbininkais nega- i susirokuot. Toksai komite- tas (jisai galėtų susidėti iš didžiųjų organizacijų ir gal dar spaudos atstovų) priva- lėtų pirmiausia iširti Ame- rikos lietuvių darbininkų ir Amerikos darbininkų orga- nizacijų klausimus, galuti- ūnai pasirinkti kurios nors darbininkų organizacijos ty- pą susinešti ir veikiai pradėti lietuvių darbininkų organizavimo darbą. Turime atsiminti, kad nei L.S.S., nei S. L. A. nei kitos mūsų organizacijos lietuvių darbi- ninkų klausimo išrišti nega- li, o peikimas Grikštų su Ge- ležėlėmis ir Kemėšių su Kaupais taipgi to dalyko pirmyn nepastumės.

Iš laikraščių.

DARBININKAS Nr. 35 rašo apie tai, del ko neįvyksta vien- ybė. Girdi:

"Visi... sirenos balsu gieda vien- ybės gimną, bet ligšiol anei krusteli, iš vietos nei vieno žingsnelio nepadaro, kad užie- ant vienatiniai tikro kelio, ve- dančio į tą pageidaujamą vien- ybę."

Ir tokių pavyzdžių — begalo, be krašto.

Nenuoseklumas, tai nenuo- seklumas, bet čia dar ir daugiau kas nors. Mums rodosi, kad čia apsirėiskia ir sąžinės iškrypi- mas, nebetekimas padorumo, elementario tiesotumo.

Kada jisai pirmą, ar gal dar ir antrą sykį savo laikraštje, arba nuo estrados melavo, tai jam gal buvo nesmagu, ir bent viršūnės ausų raudonavo. Bet paskui ir pagalba kokių nors fy- ziškų, ar doriškųjų narkozų jisai užslopino savyje tą pado- rumo ir teisotumo jausmą ir jau paskui galėjo meluoti neberau- donuodamas."

Toliau "Darb." klausia: "Kaip išsidirba panašūs typai?" Ir patsai atsako:

"Žmogui tik išpradžių sunku padaryti kompromisą su sąžine. Bet sykį ir kitą ją nuglostęs, nuraminęs, paskui jau lengvai ją ir gulti nuvarysi ir jau tada meluok drąsiai, o neparaduono- si. Pavojingiausias yra pir- mas pamelavimas ir ypač pas- kui, pamelavus, neprisipažini- mas, stoka noro atitaisyti me- lagystę ir daugiau nebemeluoti. Sykį ir kitą savo sąžinę perlau- žei, žiurėk jau ir esi iškrypėlis."

Nereikia, skaitytojai, manyti, kad "Darbininkas" visa šitai taikintų prie savęs ar savųjų. Ne; nes tuomet "Darbininkas" elgtusi taip, kaip mokino Kris- tus, liepdamas savo mokiniams

pirmiausia apvalyti savąją širdį. "Darbininkas" visus tuos sąžinės iškrypimus ir kt. pri- kiša šliupui, laisvamaniams, tau- tininkams, socialistams ir kt. o "vienatiniai tikru keliu" skai- to tą, ant kurio stovi patsai "Darbininkas". Nesistebime, nes taip kalbėjo ir anasai žmo- gus, Jerolimijos bažnyčioj melddamas ir rodydamas pirštu į muitininką. Bet jei-gu jau "Darbininkui" taip rupi pama- tyti "panašūs iškrypę typai", tai mes primintume gal jau už- mirštą bene Krylovo sakmę, kur, tarp kita ko, yra toksai beždžionkai duotas patarimas: "čiem kumušek sėitat truditsia, ne lučše li... ir tt."

Kviečia organizuoti jaunimą.

KOVA Nr. 50 įdėjo Anufro Karaliaus raštą, kur, tarp kita ko, randame štai ką: "Draugai, nors mes esame nuveikę prakilnių darbų, nema- nykite, kad to mums užtenka. Dar didesnį darbą laukia mus. O ką jūs manote apie jaunimą? Ar mes leisime klerikalų ir tau- tininkų vadovams klaidinti mu- sų vaikus ir merginas ir da- ryti juos kapitalizmo tvarkos tarnais, o mūsų priešais? Ne, mes turime auklėti jaunimą kliasiname susipratime, nes jaunimo reikalai yra mūsų rei- kalai, surišti su kova už geresnį rytojū."

Chicago lietuviai socialistai organizuoja jaunųjų socialistų lygą, į kurią jus, draugai, turite atkreipti atidą, nes šiuo metu jaunimo organizavimas yra svarbus klausimas. Kas tik tē- mijo jaunimo judėjimą, pasakys, kad dabartyje jaunimas yra veiklus. Kaip tik socialistų laikraščiai atidarė jaunimo sky- rius, įvairios jaunųjų organiza- cijos pradėjo augti. Kad apginti jaunimą nuo nemastančių patriotiškų tautiečių ir kapita- lizmo agentų suvadžiojimo, rei- kia jį organizuoti po socializmo vėliava.

Auklėti jaunimas kliasiname susipratime yra vienas svar- biausiųjų mūsų uždavinių. Mes, draugai, tapome socialistais, kad kovojus su negerąja kapi- talizmo tvarka ir prirengus kelią senai laukiamam sociali- zmo surėdymui. Mūsų norai galės įvykti tik ateityje, o jau- nimas yra ateities tėvas."

"Laisvėje", "Naujienose" ir kituose socialistų laikraščiuose jau seniau laikurių asmenų varoma agitacija prieš beparty- višką jaunimo organizaciją, kokia užsimezgė Penssylvanijos valstijoje, ir už socialistišką jau- nimo lygą. Mums gi rodos, kad su partyste socialistiška jauni- mo lyga jaunimui primetame tiesiog liga. Jaunimo tikrasis uždavinys — lavintis ir daugiau įgyti visokių žinių, o jeigu jų tarpe atsirastų tokių, kuriems patiks politikinis ar ekonominis socialistų veikimas, tai ras sau draugų socialistų partijoje.

Dar apie "koaliciją".

VIENYBĖ LIETUVNINKŲ

Nr. 49 rašo: "Mūsų sriovės turi savo atski- rus fondus Lietuvą gelbėti. Ir jeigu joms reikėtų bent vienai savo fondo vardą užmiršti, o sto- ti į darbą po kitos sriovės fondo vardu, tai jos sunkiai norėtų pa- daryti tokį pasišventimą, kad ir tėvynės labui. Puikybė yra apglėbusi mūsų žmonelius be- veik fanatizmo retežiais."

Tai rodos ir bus vienintėlis kelmas, kuris nedaleis lietu- viams su lietuviams susieiti. Vie- nok šis kelmas reikės peržerkti. Tas padaryti bus galima sekan- čiu budu — visas sriovių iškio- liai buvusias įstaigas ar fondus pailikt taip kaip yra, o suėjus koalicijon įsteigti naują įstaigą po vardu, sakysim: Lietuvių Su- vienyta Taryba (United Lithu- anian Council), taip kaip Ameri- kos žydai turi "Suvienytą Isru- elitų Tarybą" arba čekai — "Su-

vienytą Čechų Tarybą." Šitas kelias, mums rodos, yra vienintėlis, ant kurio mums, lie- tuviams amerikiečiams, reikės atsistoti anksčiau ar vėliaus." "V. L." laukia laikraščių ir "visuomenės" atsiliepiant. — Mums-gi visą laiką rodėsi, kad prie kalbų apie "koaliciją" apie panaikinimą atskirų fondų niekas, ir bent tuotarpu, nei ne- svajoja.

Ir-gi "laisvamanybė"!

DARBININKAS Nr. 36 rašo: "Mūsų daugelis lietuvių visai pats neįausdami laisvamanybės dievaičiui savo spēkas aukoja. Duokim sau kad ir tokia "Gabi- ja." Rodos veik visi jos nariai yra geri katalikai, o nesilaiko ka- talikų Bažnyčios padavimų ir mūsų tautos papročių, o limpa prie laisvamanybės pikiaus. O tai daro delto kad neapsvarsto, ką daro."

Kad ir dabar Adventū laike. Katalikų Bažnyčia užgina vestu- ves, dainas ir visokius viešus pasilinksminimus. O mūsų "Ga- bija" kad dainuoja tai dainuoja — dar garsiau "už bedievius so- cialistus. O taip geri katalikai neturėtų daryt."

Kas-žino, gal netrukus ateis laikas, kuomet "Darbininko" re- daktoriai ims reikalauti, idant adventuose ir gavėnijoje "Gabi- jos" rengiami vakarai prasidėtų su "Pulkim ant keliu", o baigtu- si—su "Verkit aniolai?"

Prie šio "Darbininko" įsišo- kimo pažymėtina dar vienas dalykas: minėtoji pastaba yra rašyta ne kun. Kemėšio, bet Redakcijos nario — p. F. V. Va- dinasi, p. F. V. yra katalikiškes- snis net už kun. Kemėšį, o jau kun. Kemėšis, kaip žinoma, dau- gelyj dalykų yra katalikiškesnis už patį popiežių (bent jau už Leoną XIII ir Benediktą XV). Klausimas: į ką pavirs lietuvių katalikystė, kuomet jos mok- slo skelbėjais ir aiškintojais pa- stos dar didesnį "katalikai", ne- gu patsai p. F. V. ?

SAVAITĖS APŽVALGA.

Karės bėgis.

Praeita savaitė vėl buvo daugiau "taikos", negu ka- rės savaitė. Didesnių mu- šių nebuvo nei viename ka- rės fronte lygiai kaip neat- simainė abelnas strateginis padėjimas. Berods, vokie- čiai su bulgarais užėmė jau beveik visą Serbiją ir liku- sią serbų kariuomenę drau- gė su jos talkininkais — francuzais, anglais ir čer- nogorais — suvijos į Černo- goriją ir Grekiją.

Ypatingas padėjimas da- bar Grekijoje. Neišdrįsda- ma nei vieny, nei kitų pusėn stoti, visgi Grekija negali išvengti karės sunkenybių ir net išnaikinimo. Francu- zai su anglais tiesiog be mu- šio traukėsi ligi į Grekijos žemę, tuo tarpu per Saloni- kus atvežama vis daugiau kariuomenės ir amunicijos. Taigi didžiausi mušiai Bal- kanuose turės ištikti jau Grekijoje, tuo tarpu patiems grekams visai nedalyvau- jant. Padėjimas toksai, kaip kad du svečiai šeimyn- ninko namuose susipeštų, ir patsai šeimyninkas turėtų vien saugotis, kad pačiam netektų.

Taikos judėjimas.

Praeitą savaitę gal dau- giau ne kada nors pirmiau buvo kalbama ir apie taiką. Priežastį tam davė Vokie- teijos kanclerio Bethmano

kalba, pasakyta Reichstage j statų socialdemokratų partijos paklausimą apie taikos sąlygas. Vokietijos kancleris savo gudrijoje diplomato kalboje nieko aiškaus nepasakė, vienok tai, ką jis pasakė, nei kiek nesipriešina toms "taikos sąlygoms", kurias pora dienų pirmiau paskelbė vienas vokiečių diplomatų Washingtono (žiūr. "Ateities" Nr. 68). Vokiečių valdžios atstovas sakydamas, jog "ne teisybė yra, kad taika negalinti įvykti delto, kad vokiečiai norėtų užkariauti ir pasisavinti svetimus kraštus", tarytum tyčia pabrėžė, kad taikos sąlygos galimos be anekcijų, o savo žodžiais — kad "Vokietija sutinka svarstyti priimtiną taikos sąlygas", — tiesiog paduodama mintis ir net išreiškia noras, idant kas nors pradėtų abi pusi taikinti.

Kad vokiečių kancleris dabar daug "švelniau" ir talkinkams prieinamiau kalbėjo, negu kada nors pirmiau — tai aišku kiekvienam. Gal but delto, kad per daug jau aiškiai pamatė savo priešų pasiryžimą kovoti ligi paskutinųjų. **Maximilian Harden**, vokiečių Menšikovos, savo laikraštyje **Die Zukunft** dar vasarą nurodė, kad vokiečių laimėjimais per daug negalima džiaugtis, nes "rusų meška" po užduotų smugių labai greitai gali atsipeikėti, Francija esant dar stipra, o Anglija neturi nei sunkesnės žaizdos. Dabar tą teisybę pripažįsta vis rimtesnėji vokiečių spauda. Berods, vokiečių kancleris savo kalboje maždaug taip išsireiškė: vyrų mes turime ligvalėi, ir Francija daug daugiau nukentėjo, — nežiurint, kad Anglija ir Italija dar nesužeistos, o Rusija pagijo. Musų nuostoliai per pirmuosius 15 karės mėnesių, kaip rodo oficialės žinios, — yra tik apie tris milijonai užmuštų, sužeistų ir nelaisvėn patekusių. Manykit: "tik apie tris milijonai"! Čia vokiečių kancleris pasakė beveik taip pat gudriai, kaip anas turkų aficeris, kuris savo pačiai telegrafavo: "Esu saugioj vietoj — paimtas nelaisvėn".

Talkininkai, be abejonės, silpnasias vokiečių puses gana gerai žino. Jie taipgi žino, kad Vokietijoj beveik visi valgomieji daiktai yra pabrangę, kiti net dusyk ir trisyk brangiau. Jie taipgi žino, kad vokiečių aukso išteklius palyginant su išlaidomis, vis mažta ir mažta, ir dabar vokiečių auksas jau nepadengia nei pusės popierinių pinigų (tik 41,0). Todel ir su taikos sąlygomis prie vokiečių nesiskubina, nors ir numano, kad vokiečiai dar gana galingi. O jeigu teisybė yra, kad tarp Rusijos, Anglijos ir Francijos yra padaryta slapta sutartis del Dardanelų ir Konstantinopolio likimo (sulig tos sutarties, Dardanelai ir Konstantinopolis turėtų tekti po karės vienai Rusijai), tai

tuokart New York Tribuna gal ir turėtų teisybę rašydama: "Dabar negali būti taikos, kadangi nėra susitaikymo pamatų. Vokietija dar nėra taip daug ekonomiskai prispausta, kad atsisakytų nuo to, ką yra užkariavusi. Ligi šiol ji nėra mirtinai sužeidusi Francijos ar Rusijos ir visai nesužeidusi Anglijos. Kiekvienas vokiečių, francuzas, anglas, rusas yra tikras galutinioje pergalėje. Vokiečių kancleris negali apie taiką kalbėti, nes nėra nei vieno, kas su juo kalbėtų ir nėra sąlygų, kurias jis galėtų pasiulyti. Francija negali kalbėti apie taiką, nes pražudytųjų provincijų likimas dar nėra aiškus. Rusija pražudė Lenkiją ir didžiumą Lietuvos, jos įtekmė Balkanuose prapuolė. Bet ji turi žmonių, ji turi pagalbos priemonių ji turi draugų. Anglija negali dabar kalbėti apie taiką, nes patirusi visą eilę didžiausių smugių... nebutų tikra, kad ateityje nepatirs naujų užpuolimų ant jos neprigulmybės.

Vokiečiai taiką galėtų padaryti Versaillese, žinoma, jeigu galėtų paimti Paryžių; Londone, jeigu perėtų kanalą. Taika galėtų būti padaryta Maskvoj, nors Napoleanas paėmė Maskvą ir nelaimėjo taikos. Bet vokiečiai negali diktuoti taikos sąlygų prie Aisne, Dauguvos arba prie Danube."

Be abejonės, tai yra Amerikos laikraštiniuko frazeologija ir per daug rimtai į tai žiūrėti negalima, tuo labiau, kad neoficialės derybos vistiek eina. Vienok negalima per daug tikėtis nei iš "taikos apaštalu".

Amerikoje.
"Ant palinkusio karklo visos ožkos lipinėja", — taip sako viena lietuvių patarlė. Jungt. Am. Valstybių valdžia šitą patarlę turbūt gerai žino, nes kaip tik emė rodytis, jog vokiečiai su austrais pasaulio viešpačiais buti negalės, tai aštriau su jais pradėjo elgtis ir Dėdė Samas. Čia pareikalavo iš Vokietijos, kad atsiimtų savo karės ministerijos atstovus (attache): Boy — Ed ir von Papen. Vokiečiai pyko, bet atsaukė. Dabar vėl pasiūsta tiesiog ultimatumas Austrijai del paskandinimo Italijos garlaivio Ancona, ant kurio žuvo keletas amerikiečių. Reikalaujama tiesiog prisipažinti, kad tai buvo padaryta neteisėtai, nubausti kaltininkus ir atlyginti nuostolius. Ką atsakys Austrija — dar nežinia. Kongresą atidarant pasakyta prezidento Wilsono kalba, kur buvo išreikšta nepasitikėjimas "po svetima vėliava" gimusias piliečiams, sukėlė viltis vėl tų žmonių, kurie rupinasi įvesti aštresnius įstatymus ateivių. Burnettas su savo draugais vėl darbuojasi ir rupinasi įnešti t. v. antiimigracijinį bilį, šį sykį tikėdamies, kad, po įtekmė Wilsono kalbos ir karės atsitikimų, pasiseks ji praveisti.

Bet svarbiausias dalykas, kuris visiems rupi, — tai kariuomenės ir laivyno padidinimas. Kad prie dabartinio kongreso sąstatos tasai įstatymo sumanymas praeis — tai nėra beveik abejonės. Bet daug keblumų sukelia rupesniai, iš kur pinigą paimti. Įstatymo sumanymas — imti mokesnius nuo pelno (nuo kiekvieno žmogaus, kuris turi nemažiau \$2000 metinių pajamų) — nors ir bus priimtas, bet toli gražu tuo budu surinktieji mokesniai nepadengs vusų išlaidų. Beto, kongresui įnešta tarti savo žodį apie moterų balsavimo teises, visuotiną blaivybę ir kt.

Nauji Raštai.
Gavome naują 120 pusl. rietos **H. Langer: Patarmės merginoms apie lyties dalykus.** Vertė **J. Stropas.** Su paveikslais. S. Boston, Mass. Čia skaitytoja (s) ras nemažai naudingų žinių ir svarbių pastabų iš kasdienio žmonių gyvenimo ir lyčių santykių. Vienas antras dalykėlis gal per paviršium paimta, bet apskritai knygutėje yra daug sveikų patarimų ir ypač merginoms turėtų šią knygelę kelis kartus pasiskaityti.

Naujas T. M. D. leidinys "Širdis".

Mes neabejojame žengiamė pirmyn. Tai matyti pirmiausiai iš musų knygų leidimo darbo. Seniau budavo išleizdavome šiokių-tokių brošiūrėlių, išverstų ar parašytų ant greitųjų, atspausstų ant blogo popierio, negražia sunkiai įskaitoma spauda, be jokio paveikslėlio, pusės piršto storumo. Nudien visai jau kas kita. Imkime, šitai, T. M. Dr-jos vėliausiąjį leidinį "Širdis." Tai knyga — kuri nepadarytų gėdos ne tik mums lietuviams, bet ir kiekvienai labiau už mus prasisiekusiai tautai: stora (362 puslapių didumo), išleista gražiai, ant puikaus popiero, aiškia, įskaitoma spauda, su daugybe paveikslėlių. Tai jos viršus — vidus dar geresnis. Tai veikalas didžios ir karšto italų mokytojaus ir rašytojus Edmondo-de-Amici, išverstas į visas kulturingesnes pasaulio kalbas, susilaukęs daugybę pagyrų iš visų pusių, išlaikęs savo tėvynėje Italijoje ligšiol apie 300 laidų. Neperdėta bus pasakius, kad tai yra naujos gadynės jaunuomenės auklėjimo evangelija.

Autorius lengvų apsakymėlių formoje, puikiais, gyvais pavyzdžiais, mokinio vardu aprašinėdamas vienos mokyklos ištisą mokslo metą, parodo, kaip turi būti vedama naujosios gadynės mokyklose ir namų-šeimynose vaikų auklėjimas. Visus sunkiuosius auklėjimo klausimus — vaikų drausmės klausimą, patraukimo mokslan klausimą, vaikų santykių klausimą,

stiprios valios išauginimo klausimą ir kitus, jis riša viena taisykle: "Pridėkime kiekvienan savo pasielgiman su jaunuomene daugiau širdies meilės ir prakilnios minties ir visi tie klausimai bus išrišti." Delto ir pavadintas visas veikalas "Širdis."

Mums lietuviams ypatingai naudinga šita knyga. Mes dar gyvename senais, netikusiais auklėjimo dėsniais. "Suduokime, subarkime, nubauskime" tai buvo mūsų taisyklė, kuria mes mėsime ligšiol savo jaunuomenės visus auklėjimo klausimus. Mes tiek maža širdies ir prakilnaus jausmo parodome savo priaugančiam kartai, kad ji dažniausiai šurkšti, savimeilinga, įnori, atkakli, nemandagi, storžieviska, nesuvaldoma išauga. Sunku užtikti lietuvių šeimyną, kurioje motina visuomet širdingumo, meilės, prakilnios minties ir jausmo savo vaikams rodytų — dažniausiai piktą barimu arba net kumščiomis sutinka kiekvieną vaiko prasižengimą, (o dažnai net ne prasižengimą, bet taip kokį sau nepatinkamą padarymą.) Apie tėvus — tai jau nei kalbos nėra. Tėvas dažniausiai musų šeimynoje tai yra pagardinimo šmėkla, nuo kurios vieno vardo turėtų drebėti vaikas. Yra musų tėvų, kurie visą savo gyvenimą nėra pabučiavę, prie širdies priglaudę, meilų, švelnų žodį savo vaikui ištarę! Tokiems tai "Širdis" skaityti. Jie iš ten pamatys, kad vaikas tai turi būti jų jaunesnysis draugas, kuris taipjau turi ir gero supratimo apie visus dalykus ir atjaučia visa, savo nuomonę ir su juo, kaip su draugu gali visais savo gyvenimais dalytis. Ras čia tokių širdingų, prakilnių vaikų darbų, kuriuos negut tik labai užkietėjęs ir šurkštus žmogus galės be ašarų skaityti. Pavyzdin, apsakymėlis "Mažas raštininkas." Ten ketvirtos klasės mokinys slapta nuo visų, naktimis dirba už savo seną žilą tėvūlį, kurio jam pagailo del jo sunkaus, nepertraukiamo darbo.

Apsakymėlis "Nuo Alpių iki Andų". Keliolikos metų vaikelis iškenčia nišpasakytą vargo ir rūpesnio; kol suranda savo motiną ir užlaiko jai gyvastį pavojingoje jai valandoje.

IŠVIJO JAPONUS.
Wenatchee, Wash. — Sulig gauto pranešimo, susidedanti iš 200 asmenų minia išvižo du japonus iš Orville, kasyklų miestelio, kuris guli 150 mylių į šiaurius nuo čia. Minia suardė skalbinių, kuri prigulėjo tiems japonams, išmetė jų rakandus ant gatvės ir sudegino. Tie japonai, lydimi George Devon'o, tų namų savininko, nukeliavo į Spokane, pasiskųsti Jung. Am. Valst. prokurorui. Arestų nebuvo. Tos minios vadovai, sakoma, seniau jau persergėję Dwon'ą, kad jis nenomuo-

"Draugai darbininkai" — pavyzdys visų luomų jauni- mo meilės ir gražaus sugyvenimo.

Ir visi kiti tos knygos apsakymėliai — tai pavyzdžiai didžio širdies-meilės-prakilnumo veikimo visokiose jaunuomenės gyvenimo atsitikimuose.

T. M. Dr.—jai ir gerb. Vertėjui visos tautos vardu reikėtų pasakyti ačiu už patiekimą mums šito veikal. Jis butinai padarys kultūrinės įtakos musų gyvenime.

Reikia palinkėti, kad nebutų nei vieno musų jaunuolio ir jaunuolės, kuri nebutų perskaičius "Širdies" ir nei vienos musų šeimynos, kurios tėvas ir motina būtų neskaičiusi šito veikal.

M. Šalčius.

Įvairios žinios.

PRIGULI NUO AUSTRIJOS VALDŽIOS.

Washington, D. C. — Tollesnis Jungtinių Amerikos Valstybių veikimas už paskandinimą italų garlaivio "Ancona", kaip matoma iš gruodžio 13 d. paskelbto pasiūstos Austro-Vengrijai notos teksto, priguli nuo Austrijos valdžios. Toje savo povandeninio laivo notoje reikalaujama, kad Austrijos valdžia nubaustų komandierių ir atlygintų už užmuštus ir sužeistus Amerikos piliečius. Jeigu Austrija to nepadarytų, tai gali trukti tarp tų dviejų valstybių esantįs diplomatiniai santikiai. Berods, Austrijai duota apie savaitė laiko apsvaistymui, ką ji mano daryti. Amerikos notos tekstą įteikė Austrijos laukutinių reikalų ministeriui Jung. Am. Valst. ambasadorius Penfield.

Associated Press korespondentas Vienoje patyręs iš gerai informuotų šaltinių, kad Austrija negalėjo duoti greito atsakymo ant Jung. Am. Valst. užklausimo del to, kad neranda to povandeninio laivo, kuris paskandinimo augščiau paminėtų italų garlaivį. Austrijos valdžia įvairiais budais stengėsi surasti tą savo povandeninį laivą, bet ligi šiol visos pastangos nuėjo perniek. Daleidžiama net, kad tą povandeninį laivą galėjo kokia nelaimė ištikti.

PRAKALBOS. Cambridge, Mass. lapkričio 19 d. 2 val. po pietų vietinė TMD. kuopa rengia prakalbas Vilniaus Seimo sukaktuvėms paminėti. Prakalbos bus East End Christian Union svetainėje po Nr. 7 Burleigh st. Kalbės A. Ivaškevičius ir A. Rimka.

Tą pačią dieną 4 val. po pietų bus prakalbos Brighton, Mass. Rengia vietinė kooperacijos draugija. Kalbės kun. F. Kemėšis ir A. Rimka.

savo namų japonams ir užreiškė, kad jie neleisų Orville'je japonams užsiimti pramone.

PAŠALPA SERBIJAI.

Bostono, New Yorko Serbijos šelpimo fondai ir Rockefellerio Fondas neilgtruks išsiųs pašalpą sušelpimui nukentėjusių nuo karės serbų.

Dr. Morton Prince, Bostono serbų šelpimo fondo pirmininkas, gavo pranešimą nuo Jerome D. Greene'o, Rockefellerio Fondo nario, kuriame pasakyta, jog gauta ant vieno laivo, išplaukiančio į Viduržemio jures, vietos del 500 tonų. Serbų šelpimo komitetai priėmė tą žinią su džiaugsmu, nes nuo centralių galybių įsiveržimo į Serbiją ligi šiol visiškai negalima buvo pasiųsti pašalpos serbams, kuri jiems labai reikalinga.

Bostono ir New Yorko komitetai asignuoja serbų šelpimui šiuo tarpu kiekvienas po \$10,000, o Rockefellerio Fondas duosias ne mažiau kaip \$50,000. Už tuos pinigus bus nupirkta maisto produktai, drabužiai ir visa tai pasiųs į Salonikus, kur juos priims Dr. Henry Forbes ir Edwards Stuart, kurie rupinsis jų išdaliniu. Pastarasis atstovauja serbų fondus ir Amerikos Raudonąją Kryžį. Nesenai Dr. Forbes ir p. Stuartui pasiūstas \$25,000, iš kurių buvo šelpiami labiausiai reikalaujantis pašalpos serbai.

BALSAVIMŲ PASEK-MĖS. Gruodžio 14 d. Bostone buvo miesto tarybos rinkimai ir balsavimas del panaikinimo saliuų. Trims metams didžiama balsų išrinkta: James J. Storrow, John J. Attridge ir Walter L. Collins — visi trys buvusieji ir pirmiau. Vieniems metams — Thomas J. Kenney. Mokyklų komitetas vėl išrinkta Frances G. Curtis. Saliuonai gi gavo 14.238 balsų didžiumą. Prieš "license" (t. y. prieš pardavinėjimą svaiginamųjų gėrimų) paduota 31.877 balsų, o už — 46.115.

TEISME.
— Ar turi dar ką-nors pasakyti savo pateisinimui?
— Ne, norėjau tik priminti ponui teisėjui žinomą priežodį: "Nedaryk kitam to, kas tau nemielia", ir jeigu jis poną teisėją intikijs, vyliuosi, kad maneš neapkaltisit...

Zigmas Valaitis. PRASIKALTĒLĒ.

(Taša).

Grytutė taip ir nutirpo.

— Manai ir man smagu buti zakucnyku, kaimynus iš grįčių, iš namų išgrusti!... Mielu noru nuo tos prakeiktos šaltyštyšties atsisakyčiau, bet negalima!... Sako: ne dabar laikas!... Bet likis sveika!... Reik joti kitų užraginti. Et, nėra ant šio svieto teisybės ir gana!...

Grytutė pradėjo tupinėti, dėlioties savo daiktėlius. Daug ko nepaimsi, reik rinkties pačius reikalingiausius. Atidarė skrynę, išsiėmė kelis stuomenėlius audeklo, eilutę išėginių, įkapėms prirengtų rubų.

Martynuks išėjo pas ukininkus, bene kartą pusantros mylaitės iki už Nemuno pavėžėtų. Visi kraustėsi. Vieno dar iš stuokos kelinta savaitė kaip negrįžo, kito arkliai atimti, trečio nėra kam pavažnyčioti, kitas nei šio nei to, o tai dar ir pasišai-po.

Nuėjo Martynukas pas savo senąjį ukininką, pas kurį ištisus kelis metus kuogražiausia išstarnavo.

Šeimyninkė, išgirdusi apie tokią nelaimę, susigraudino.

— Gaspador, pavėžyk, ar ką! Kiek ant kupros išsineš!...

— Ar tu iš galvos išėjai?! — atkirto ukininkas: — visas dvi savaites stuikioje pravažinėjau, vakar tik grįžiau, arkliai į lupynas pavirto!... O ji: "važiuok!"... Del kokių ten prūsų, kad nori tai ir iš gyvenimo kraustykies!...

— Ir tu Pono Dievo širdy neturi?! Atsimeni, Martynuks mums, kaip vaikas buvo!...

— Gal ir pavėžėčiau — susigėdęs pratarė šeimyninkas, — ale žinai, tik išvažiuok, tai kelyje vėla sugaus ir vėl varinės po visą pasvietį!... O ant galo ta kalė Darata kai sužinos, tai kai paleis liežuvį, tai dar gali įkliuti: kam su prusais susidedi!... žinai kokiš dabar laikas!

— Teisybė! — sutiko atsidususi šeimyninkė.

Graudu buvo Martynukui klausyti tokių savo buvusių šeimyninkų kalbų, bet gražiai atsisveikinęs nuėjo pas tuos pačius evangelikus, bene tie važiuodami, draug pavėžės ir jų kokių ryšuliuką, o ir motinai duos vietele.

— Ką padarysi, nors mūs ir pačių daug daiktų, bet gal ir tie patys, kaip ir mes pražusim kelionėje... Pavėžėsime ir jūsų kokių pundelį — sutiko pirmas evangelikas.

Grytutė užrakino savo galelio dureles ir, išsėdus į geraširdžio evangelikė vežimą, išvažiavo. Martynukas ėjo šale vežimo.

Bevažiuojant per savo gimtinį kaimą nevienam evangelikui, ypač moterims, ašaros akšė pasirodė. Vaikai pamatę beašarojančius tėvus, pradėjo balsu verkiti.

Ukūs paliko ant Dievo valios. Kaikurių apsiėmė globoti kaimynai katalikai.

Grytutei, ypač, gaila buvo palikti savo degluką. Kiek dar nusiramino, kad ukininkė Balsienė apsiėmė kol kas jį pašerti, prižiūrėti.

— O ten ir pati sugrįši — ramino Grytutė, — juk ta karė ne amžius tęsis!...

— Dėkui, širdelė, bent už gerą žodį, o visi mus, lyg šunelius uja ir uja!...

— Ot, Dievo koronė! — kalbėjo kryžmai susidėjusi rankas Darata — tiek gero paliko, viską kareiviai ir pelės išvogs. Šit kad ir tos pačios Grytutės!... Tegu skarmalai, ale vis-gi šioks-toks turtelis, o ir deglukas!... Ateis kokią naktį kareiviai, išvež viską, degluką paskers!...

— Ji mat gailisi!... Ar ne per tave, ne per tavo liežuvį visa tai nusidėjo?... Kas dar pirmoji, jei ne tu apsiuksi ir apie Grytutės lobelį!... Gal ir mums ryt-poryt priseis bėgti... žė kaip šiandien dunda ir, rods, daug arčiau.

Evangelikai išvažiavo prietemomis. Vos tik gerai sutemo, Darata pradėjo trus-ties apie Grytutės durelių užraktą. Spyne-

lė sena, surudijusi. Užkišo Darata kirvio ašmenis, sukėlė, spynelė ir išsiskėtė. Bakuzės durelės prasivėrė. Įpuolusi Darata pradėjo glėbiais vilkti užsilikusį Grytutės turtelį. Nieko nepaliko, visus užkampius išuostė. Žiuri, ogi ant stalelio suvyniota popierių pundelis.

— Bene tik kokios popieros nuo pinigų? — dingtelėjo Daratai. Pasigriebusi vynioja... o gi žiuri keli laiškai, ir tarp jų Jurgučio fotografija. Ėmusi, purkšt, perplėšė ir paleido kampan.

Apsidirbusi grįtelėje, pradėjo sukties apie tvartuką, kame sau ramiai migyje gulėjo deglukas.

— Nieko nebus!... Viena nevaliosiu... tokis augalotas! — mano sau Darata, — bet pamėginsiu. — Pasiėmė, medžioklį, brukštelėjo kelis syk per plytą ir įslinkusi tvartukan, užsidarė durikes iš vidaus ir puolėsi ant degluko. Bet kur tau! Deglukas kai pasiburdzys, tai Darata tik vikst ir ritasi šalin.

Parsimesti nei ištolo nesiduoda. Nusisalsino Darata, o vis nieko neišeina

— Palauk, biauurybe! — šoko visu smarkumu Darata, — ar aš tave jau taip ir nepri-veiksiu! — Bet deglukas kai pasiburdzys, Darata kaip grius šalin. Begriudama rankas nusibrodzė, susikulė, o deglukas atsirė-mė į kampa, pasišiaušė, šerius pastatė, ap-siputojo, iškišo iltis, o akutės tik žybt, žybt, taip ir daboja, kai Darata vėl ant jo už-puls!...

Darata net jau pabijojo ir artyn prie jo lysti: tokiu baidiu išrodė ramusis deglukas!...

— Ma jį velniai!... Ką su juo... Kai rės su ilčia, tai gali dar man žarnas paleisti... Matyt nieko nevaliosiu... Išgirs dar kaime... Priseis ką nors talxon pasikviesti... su jais pasidalinti — raukėsi Darata.

— Bet tegu, tu biauurybe, vis vien man iš nagų neišspruksi!... Vis tiek iš tavęs ir deš-rų pasikepsiu ir spirgų prisicirškinsiu — išlindusi iš tvartuko, uždarė dureles ir patekine nuplėškėjo į miestelį.

Ten pasišvagždėjo su zakristijoniene, toji pasišaukė berankį elgetą, ką visuomet prie šilų bažnyčios durių atkišęs ranką sėdi ir visi trys išsiskubino atgal.

Bobos, žinoma, kaip bobos. Tai ir šiuo kart vienos degluko nebutų įvaliojusios, tuo lab, kad jis, vos išgirdo žingsnius, tuoj, strakt, iš migio ir stojos pozicijon, piktai kriuksėdamas. Matyt, jis susivokė, kad jam kas tai blogo norima padaryti, o ne tai ką pakasinėti.

Bet pasirodė, kad berankis ant tiek stiprus, kad net turėdamas tik vieną ranką, bet taip prislėgė prie žemės degluko spran-dą, kad kaip vinia būtų prikales! Kaip deglukas nesispardė, kaip nesidaužė, vis neat-sistojo ant kojų. Kad ne žvėgtų, zakristi-jonienė užbruzguliavo šnipuką. Įsirdrasinu-sios jau ir Darata su zakristijoniene su-gulė ant degluko. Darata pasiėmė ilgą, aš-trų medžioklį, ir visi trys, pasirodavię, ku-rion vieton reikia durti, kad tiesiai širdin-pataikius, durė deglukui į krutinę, taip kad medžioklio geleželė ligi pat rankenos sulin-do į degluko kuną. Deglukas, mirtinai per-durtas, sužviėgė, susiburdzė.

Papliupo kraujas.

Už kelių minučių deglukas gulėjo iš-drikas, negyvas. Reikėjo ką nors daryti su šeriais. Visi trys pasitarė, nutarė, kad svilin-ti nieku budu negalima, nes pamatyti kai-me. Geriausį budą išrado, tai imti ir nupli-kyti. Taip ir padarė.

Kol vanduo užvirė, kol nuplikė, kol iš-darinėjo, kol ką tai jau ir po antrų gaidžių buvo.

Berankis susikuprinęs vilko pundą ant pečių. Zakristijonienė, kupina vienoje ir kitoje rankoje, pukštavo namo persirežusi.

Rytmetį Darata kalbėjo visiems, kad girdi, šiandakt kareiviai buvo apsisotę ties jos lušnele ir neradę Grytutės galėlyj gyvos dušios, o dar sužinoję, kad čia vokiečių gy-venta, viską išplėšė, išnešė, o degluką ten pat paskerdė ir tuojau į katilą... Košeliė-ną ir kitus likučius jai primetė...

Žmonės tik pečiais patraukė... (Dar bus).

VIŠIEMS BUTINAI REIKALINGOS KNYGOS.

Zmogaus Pareigos. Pust. 245 .. \$1.00

Šienapiūtė. Pust. 24 .. 10

Jaunoji Lietuva .. 25

Spėka ir Medega. Pust. 380 .. 2.00

Mulkinė ir Mulkingtojai. Dviejų

veiksmų komedija. Pust. 35 .. 12

Puota. Pust. 32 .. 10

Pagieža. Pust. 90 .. 25

Lietuvos Gaspadinė. Pust. 80 .. 20

Palangos Juzė. Pust. 132 .. 25

Mažišius. Pust. 40 .. 15

Kaip Pasilikti Amerikos

Piliečių. Pust. 86 .. 25

Vilkų Lizdas. Pust. 117 .. 35

Valkata. Pust. 13 .. 10

Bagočiaus Išpažinti. Pust. 146 .. 40

Prasikaltimai ir Prasikaltė-

liai. Pust. 21 .. 10

Kova su Skurdu. Pust. 50 .. 15

Lietuviškas Sapnininkas. Pust. 205 .. 50

Tarka .. 05

Vairas .. 15

Naujas Elementorius. Pust. 48 .. 10

Olandijos Ukininkai. Pust. 15 .. 05

Kaip Sodas Sodinti. Pust. 24 .. 05

Apsiriko. Pust. 31 .. 20

Smertis. Pust. 32 .. 10

Kuprelis. Pust. 258 .. 75

Aisopo Pasakos. Pust. 346 .. 1.25

Aisopo Pasakos. Apdaryta .. 1.50

Valstija ir Mokesčiai. Pust. 59 .. 15

Čilinė Salietra. Pust. 8 .. 05

Apsireikimai iš Žemės Gyven.

Pust. 44 .. 15

Paveikslai II. Pust. 47 .. 05

Paveikslai III. Pust. 56 .. 10

Kent Kaltas, Kent Nekaltas.

Pust. 39 .. 12

Kaip Šerti Melž. Karvės. Pust. 40 .. 10

Sodžiaus Vaizdeliai. Pust. 24 .. 05

Apie Moterų Klausimą. Pust. 15 .. 05

Kaip Pasimokinus Plaukti.

Pust. 64 .. 20

Vilniaus Kalendorius. Pust. 64 .. 25

Ne Savo Vėžėj ir k. Pust. 47 .. 15

Tauta. Pust. 31 .. 20

Vincas Kudirka. Pust. 35 .. 20

Aušrinės Kelias. .. 75

Jaunieji Skrauja. Pust. 309 .. 1.00

Baltas Rubas. Pust. 32 .. 15

Krikščionė. Pust. 15 .. 08

Kovotojas už Teisybę. Pust. 82 .. 25

Andersono Pasakos. Pust. 82 .. 20

Pasaulių Ratas. Pust. 80 .. 25

Vaišės J. K. Pas Popiežių

Pijų IX. Pust. 11 .. 10

Rokas ir jo Šuva. Pust. 32 .. 10

Gyvenimas Genovaitės. Pust. 80 .. 20

Gramatika Angliškos Kalbos.

Pust. 174 .. 1.00

Angliška Lietuviškas Žodynelis.

M. Paltanavičiaus. Pust. 231 .. 50

Žodynelis, Angliška-Lietuviškas.

Rev. P. Saurusaičio. Pust. 292 .. 30

Pradinė Aritmetika. Pust. 128 .. 35

Naujas Budas Išmokti

Rašyti. Pust. 25 .. 10

Lietuviškas Lementorius. Pust. 52 .. 15

Vaikų Draugas. Pust. 63 .. 15

Yvairios Dainos. Pust. 216 .. 50

Kun. A. Vienožinskis ir jo

Dainos. Pust. 26 .. 10

Naujausios Dainos ir Eilės.

Pust. 111 .. 25

Muzika ir Dainos su Gaidomis

M. Petrausko Veikalai.

Ko Liudit Sveteliat? .. 20

Jojau Dieną .. 60

Lietuviškos Dainos. (II) .. 25

Saulėlė Raudona .. 25

Skyniau Skynimėly .. 15

Su Nakiaily .. 30

Už Šilingėly .. 30

Siuntė Mane Motinėly .. 20

Vai Aš Pakirsčiau .. 20

Dovanojo .. 15

Tylkiai Nemūnėlis Teka .. 15

Dainos .. 1.00

Lietuvos Aidas .. 1.50

Broliai (kaptata) .. 3.00

Maldakningės.

Visuomet su Dievu .. 75-1.00

Aniuolas Sargas .. 1.00-1.25-1.50

Gilus Atsidusėjimas .. 75

Dangaus Raktas .. 60-75

Aukso Altorius .. 75-125-1.50

Aukščiau minėtos knygos

Gaunamos "Ateities" knygyne,

366 Broadway, So. Boston, Mass.

Geriausia Agentura

Real Estate ir Insurance.

Parduodu Namus, Lotus

ir Farmas. Išrendavoju

kambarius. Esu Notariju-

šu ir Taikos sudžia. Visa-

dos patarnauju greitai ir

sąžiningai. Visokius pata-

rimus suteikiu dykai.

M. CORAN.

366 Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. So. Boston 21087

Rezidencija: 219 D St., South Boston.

Vaikai Lietuvos! Dainuokite ir Linksminkitės.

"Ateitis" atpirko nuo So. Bostono Lietuvių Muzikos Konservatorijos, naujai išleista antra sąsiuvinį Lietuviškų Dainų, Mišriems Balsams (Kvartetams arba Chorams). Sutaisytas

Petrauskų Miko.

Šitam sąsiuvinij telpa sekančios dainos:

1. Lietuvos Himnas "Lietuva Tėvynė musu."
2. Motuš, motušė
3. Sėjau rutą.
4. Per girėlę jojau
5. Aš šių naktį
6. Šų nakcely
7. Oi tu, jieva (Kvintetas)

Liaudies Dainos.

Šitą sąsiuvinį galima gauti vien tik "Ateities" knygyne. Apie gražumą muzikos nėra ką nei kalbėti, nes rodo, nėra lietuviu, kuriam komp. Miko Petrausko muzika nebutų išspaudus ašaru... Šitą puikų sąsiuvinį iš 7 dainų, galima gauti tik už 25c. Chorams ir Dainininkų Draugijoms duodame 30 egz. už \$5.00. Per-kupčiams nuleidžiame taipgi didelį nuosimtį. Adresuokite:

ATEITIS PUBLISHING CO.,

366 W. Broadway, South Boston, Mass.

Visuomeniška teisingiausia valgomu daiktu krautuve LIETUVIŲ KO-OPERACIJOS

258 Broadway, tarp C ir D gatviu, South Boston, Mass.

Užlaikome geriausius ir šviežiausius visokius rūšies tavorus, kaip tai: Mėsas, Daržoves, Kenų - Groserio, Puodus, Stiklus, Dišes, Bludus, Čaininkus, didelius ir mažus Boilierius, žodžiu kas tik reikaliuga prie gospadinistės, visko galima gauti Ko-operacijos krautuvej už pigiausia prekę. Specialiskas NUPIGINIMAS ANT VISŲ TAVORŲ PRIEŠ KALĖDAS. Didelės dovanos tiems, kurie atsilankis mūs krautuven. Tėmykite mūs plakatus.

GERAS SIUVEJAS

Siuvame Siutus, Overkotus ir visokius drabužius Vyrams ir Moterims. Žemos kainos — darbas gvarantuojamas. Visados galima pamatyti sampelius ir naujas madas. Prie šapos taipgi užlaikome ir vyriškų drabužių krautuve.

PETRAS BUZEVICIA,
53 Exchange St., Athol, Mass.
Tel. Connections.

Kalėdos čia pat!

Visi perka Kalėdų Dovanas. Dovanos geriausios tos, kurias gali ilgai nešioti, nes tuomet nuolatos atmena dovanų piukė. Taigi geriausia pirkti Kalėdų Dovanom Sidabrinus ir Aukšinius daiktus. Norėdami nupirkti gražiausias Kalėdų dovanas už pigiausias kainas, ateikite į NAUJA SO. BOSTONO LIETUVIŠKA JUVELERIJS KRAUTUVE, kurioje visas tavoras naujas, vėliausios mados ir geriausio išdirbimo. Galima gauti visko didžiausiam pasirinkime.

National Jewelry Co.,

J. M. Neviackas, J. S. Ananis ir F. Muchinskas, Savininkai

377 West Broadway, South Boston, Mass.

Vienatinis visam Bostone visokių gėrimų

Lietuviškas Sklodos

Kuriame galima gauti visokių puikiausių Degtinių, Vynų, Likieriu, Kordialų, naminių ir importuotų. Galima gauti visokio Alaus Bačkutėmis ir Buteliais (baksais). Turime visokių Cigarų. Užsakymas pristatome greitai ir visas dalis miesto. PATARNAVIMAS KCPUKIAUSIAS. ŽEMOS KAINOS.

Petras Čaplikas,

157 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Draugiju Reikalai.

Lietuvių Uksų Draugystės Administracija, So. Boston, Mass.

K. Jurgelinas — prezidentas, 377 Broadway,

J. Galinis — vice-prez., 20 Winfield St.,

J. S. Palonis — prot. rašt., 138 Silver St.,

A. Latvinskas — fin. rašt., 252 Bowen St.,

M. Mockapetris — išdinkimas, 279 Bolton St.,

L. Plioplis — maršalka, 264 D Street.

Sekantis susirinkimas bus Nedėlyje, 19 d. Gruodžio, 2 val. po pietų, Lietuvių Svetainėje, So. Boston, Mass. Malonėkite visi nariai pributi.

Int. Jaun. Mokslo ir Dailės Mylėtojų Draugijos Administracija, Cambridge, Mass.

A. Vaisiškis — prezidentas, 63 Portland St.,

A. Valašimas — vice-prez., 529 Cambridge St.,

F. Janulevičius — prot. rašt., 118 Webster Ave.,

L. Mitrikičė — fin. rašt., 40 8th St.,

V. Kirsiūtė — išd., 78 Willow St.,

A. Stukaitė — knyginykė, 78 Willow St.,

Choro Repeticyjos buna kožną Sešėdėdienę vakarą. Knygynas atdaras kožną Utarninką. Susirinkimai buna kas pirmą Pėtnyčią kožno mėnesio 7:30 val. vakare, po No. 875 Cambridge St., E. Cambridge, Mass.

S. L. Šv. Kazimiero Draugijos Administracija, So. Boston, Mass.

Jurgis Pečelėngis — pirm., 209 I Street.,

A. S. Komičius — vice-pirm., 288 E Street.,

S. Mockus — prot. rašt., 132 Bowen St.,

M. Mockapetris — fin. rašt., 279 Bolton St.,

V. Račkauskas — išdin., 168 Bolton St.,

Maršalkos: J. Zardiackas, 180 Bolton St.,

Juoz. Mačiulaitis, 125 Bowen St.

Sekantis susirinkimas bus Nedėlyje, 26 d. Gruodžio 1915 m., 2 valand. po pietų, Lietuvių Svetainėje, So. Boston, Mass.

Neužmirškite suselpti nukentėjusių nuo karės.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)

Priėmimo valandos: nuo 2 iki 3 val. po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakare.

509 Broadway, Kampas G St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 502

DR. ST. ANDRZEJEWSKI

Vienatinis Lenkiškias DANTŲ DAKTARAS.

Užtaisau pasigadinusius dantis ir dedu naujus. Laiką gvarantuojau. Ištraukiu dantis be jokio skausmo.

176 Harrison ave., Boston, Mass.

Rusų Daktaras Cambridge'ui

DR. N. A. GLEBOW

(Daktaro mokslą įgijo Berline. Vienoje ir kituose žymiausiuose Europos Universitetuose.)

Priėmimo valandos: nuo 10 iki 11 val. ryto, nuo 6 iki 8 ir nuo 8 iki 9 val. vakare. Nedėlidienais: nuo 10 iki 12 val. diena. Adresas: 884 Main St., Cambridge, Mass.
Telephone: Cambridge 4806-M

LIETUVYS

Artistas fotografas.

Traukiu neskinant oro skirtumo. Reikalui ēsant kreipkitės prie manęs, sekantčiu antrašu

Jonas Andriušis

453 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Pajieškojimai.

Pajieškau Kazio ir Jono Čeponių, bu iš Pagojaus, Panevėžio pav., gyno Elizabeth, N. J., ir Juozo Kairio, gno ir Jono Tribelių. Jeigu kas uos žinotų — meldžiu pranešti, arba atjis malonės atsišaukti.

H. Tranavice, 2 Philips St., Boston, Mass.

Pajieškau darbo į saliuoną. Galiu kalbėti kelias kalbas žinoma ir angliškai. Nors su Amerikos saliuonų darbu neesiu apsipažinęs, tačiau Rygoj bartenderavau 4 metus. Iškarto nereikalauju didelės algos, ir delto susitaikinsime, nes aš noriu išmokti atsakančiai bartenderauti. Kam reikalingas teisingas ir blaivus darbininkas, malonės atsišaukti šiuo adresu.

J. W. Drueteika (58)
872 Bank St., Waterbury, Conn.

Pajieškau savo trijų dėdžių: Waclovo, Hilario ir Petro Vitkevičių, pačina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Raudenų miestelio. Turiu labai svarbų reikalą, todėl jie patys ar kas kitas malonės man pranešti šiuo adresu:

Juozapas A. Sukis, (58)
Blue Hills Farm, Wallingford, Conn.

"ATEITIS" SKAITYTOJŲ DOMAI.

Gerbiameji: — Mainydami adresą būtina turite paduoti senąjį ir naująjį adresus. To nepadarius, mes negalime permairnyti Jusų adresu. Taipgi mainant adresą reikia stengtis koaishkiausiai parašyti savo vardą, pavardę, adresą ir vietą.

Kreipianties su koku nors reikalų į "Ateities administraciją ar redakciją, ir jei laiške ra pasirašyta nors vardas pavardė rankos raštu, tai toks laiškas turi buti užlipintas ir pridėta markė už 2c., kitaip tą laišką numeta arba reikia už jį primokėti adresatui. Norėdami gauti atsakymą, visados turite idėti markę už 2c.

"Ateities" Administracija.

Užsirašyk sau ar savo pažįstamiems Lietuvoj bei Amerikoj

VIE NYBE LIETUVNINKU

Eina jau 30-tus metus.

Prenumerata \$2.00 metams; \$1.00 pusei metų. Kanadoje \$2.50 metams; \$1.25 pusei metų. Anglijoj, Lietuvoj ir kitur \$3.00 metams; \$1.50 pusei m. Pamatimui vieną num. siunčiam dovanal Knygų katalogą siunčiam ant pareikalavimo dovanal.

J. J. Pauksztis & Co.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. X.

Ar matei Ar skaitei "Amerikos Lietuvių?"

Vienintelis lietuviškias bepartvyiškias laikraštis Amerikoje, taipia žinias iš lietuvių gyvenimo, iš bėgančių pasaulies atsitikimų ypatingai iš Larės ir Lietuvos Darbininkų Žinios, Prakalbos po Medžiu, Moterų Skyrius, Moterų Žinios ir Naminiai Darbai, Aprašymai Karjaučių Salių, Juokai ir Margumynai. Jeigu vieną perskaitysi tikrai pamyleysi. Kaina metams \$1.50, Pusei metų 75c., Kanadoj met. \$2.00.

Prišiusk savo aiškų adresą, tai prišiusime pamatyti. Rašyk

"AMERIKOS LIETUVIS",
15 Millbury St., Worcester, Mass.

Pirmas Lietuviškias Saliunas

P. Chaplik ir Ko.

Užlaikom geriausius gerimus. Visados greitas ir mandagus patarnavimas. ALUS visados šviežias ir skanus. Viskas košvariausiai. Adresas: 117-121 A St., So. Boston.

Tel. So. Boston 212

Turintis lietuvišką vertėją

Advokatas

James M. Keyes.

350 West Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Teisingiausia ir geriausia lietuviška

APTIKIA

Sutaisai receptus su didžiausia atyda, nežiurint, artie receptai Lietuvos ar Amerikos daktarų. Tai vienatinė lietuviška aptieka Bostone ir Massachusetts valstijoj. Gyduolių galit gaut kokios tik pasaulij yra vartojamos. Galit reikalaut per laiskus, o aš prišiusiu per expressą.

K. ŠIDLAUSKAS
Aptiekorius ir Savininkas

226 Broadway, Kampas C Street, SOUTH BOSTON, MASS.
Telephone South Boston 21014 ir 21013

PAMĖGINKITE SKAITYT Savaitinį Laikraštį "LIETUVA"

Didelis 8 puslapių laikraštis su paveikslais, einas 24-tus metus. "LIETUVA" yra politikos, literaturos ir mokslo laikraštis, paduodantis daugiausiai žingeldžių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir viso pasaulio. Laikraščio kaina

Už visą metą tik \$2.00
Už pusę metų tik \$1.00

Vieną numerį gausite uždėkai, jei pareikalaušit, adresuodami:

"LIETUVA"
3252 SO. HALSTED STREET
CHICAGO, ILL.

Lietuviai Kriaučiai.

Visokius vyriškus drabužius siuvame ant užkymo. Ivalome, sutaisome ir išprosiname senus.

Vienintelė Kriaučių kompanija So. Bostone, kur visame duoda gerą ir gražų darbą už prieinamą kainą. PASIUDINK PAS MUS SIUTA, O NEŠIOSI IR DŽIAUSIES. Todėl kurie norit pasisiudint gerą siutą, išvalyt arba suprošyt, kreipkitės pas mus

South Boston Custom Tailoring Co.
278 Broadway, South Boston, Mass.

"JAUNOJI LIETUVA"

Jau antri metai eina didelis menesinis laikraštis su paveikslais

"Jaunoji Lietuva" yra artimiausiuose santykiuose su "L. Žiniomis", "L. Ukininku", "Mokykla" bei "Aušrine" ir šių laikraščių bendradarbiai didžiumoje yra drauge ir "Jaunosios Lietuvos" bendradarbiais.

"Jaunojoje Lietuvoje" kiekviename numeryje spausdinama rinktinės dailiosios literaturos veikalų (eilijų, apsakymėlių ir kt.), taipgi raštų ir straipsnių, kame gvildinama įvairūs mokslo ir visuomenės gyvenimo klausimai.

I. Mokslas ir pažanga.
II. Ruožai iš politikos ir visuomenės gyvenimo.
III. Spaudos ir gyvenimo atbalsiai.
IV. Literaturos apžvalga.
V. Jaunimo Balsai.

Kaina metams \$3.00, pusei metų \$1.50. Atsiuntusiems 25c. krasos ženkleliais (stampomis) ar kt. tuojau išsiunčiamie vieną numerį pasižiūrėti. Meldžiame užsisakyti tuojau.

"Jaunoji Lietuva" 2257 W. 23-rd Place, Chicago, Ill.

"Jaunąją Lietuvą" galima gauti pavienių numerių ir užsiprenumeruoti "Ateityje"

Dovana nuo SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE

KALENDORIUS

1916 metams.

Tokio KALENDORIAUS lietuviui dar neturėjo, nes nebuvo kas galit tokį išleisti. Greta įdomiai parinkitų reikalingų kalendoriui žinių, jame yra keletas skyrių, kuriuose telpa įvairūs labai naudingi pasiskaitymai: apysakos, eilės, straipsniai iš istorijos, hygienos, draugijinio gyvenimo ir tt. S.L.A. Kalendoriuje rasite straipsnius geriausių rašytojų amerikiečių.

"S.L.A. KALENDORIUS", gražiais spalvuotais viršialiais, 240 puslapių, didelio formato ir gražios popieros, gaunamas visur, pas visus agentus, S.L.A. kuopose, visuose lietuviškuose knygynuose. Todėl reikalaukite jo. Jei negatumet pas savo knygų agentus, tai reikalaukite tiesiog pas mus. KAINA TIKTAI 25 centai. Agentams rabatas. Kreipkitės:

A. B. Strimaitis
307 W. 30-th St. - - New York, N. Y.

Visuomet sau reikalingus daiktus pirkite pas tuos biznieriūs, kurie garsinasi "Ateityje".

A. T. Lutkevičius, (Smith)
Cigarų Idirbėjas.

Visur reikalaukit lietuvišdirbtų cigarų, kurių vardai yra sekanti:

1-40-8 10c cigarai ir Smith's Special 5c cigarai.

Adresas: 255 SHREWSBURY ST., Worcester, Mass.

Telephone So. Boston 603

LIETUVIŠKAS Advokatas

WILLIAM F. J. HOWARD
Lietuviška pavardė buvo Vincas F. J. Kavaliauskas

315 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.

Eikitė visi pas lietuvi, kuris užlaiko

Bučernę ir Grosernę

Mėsa visados šviežiai ir švariai užlaikoma. Orderius pristatom į namus, į visadas dalis miesto.

A. P. NAUJOKAITIS,
276 Athens St., So. Boston.

GERIAUSIAS GRABORIUS.
Adomas A. Overka.

Neužmirškite, kad aš važinėju ir į kitus miestus ir nerokuju už tai brangiau. Jeigu Jusų draugai siųstų pas svetimtaučius ir pas kitą, tai neklausykite, o šaukitės pas mane. Aš rokuju už palaidojimą: didelių \$75, mažų \$25. Parduodu kvietkas ir paminklus.

883 Cambridge St., E. Cambridge, Mass.
Branch ofisas: M. OVERKA, 372 Second St., kamp. F St., So. Boston, Mass. Tel. Cambr. 1025

Seniausia Agentura

Kas norite turėti farmą, namą arba lotus, tai ateikitė pas mane, o gausite pigiau kaip kitur. Prie to atlieku visokius graboriškias darbus su draugiškais patarnavimais ir suteikiu rodas už dyka.

P. J. GRIGAS,
104 Ames St., Montello, Mass.
TEL. 2254-J.

PROMPTNESS-

John J. Donovan & Co.
283-285 D St., Kamp. Third St., South Boston, Mass
Telephone So. Boston 21060.

Kaiser Brewery & Co.
BOSTON BREWERY
JAMAICA PLAIN
BOSTON, MASS.

SPARKLING ALE
(BLUE LABEL ELIUS)

geriausiai tinkamas gerti lietuviams, kurį galima gauti bačkomis ir buteliais pas visus pardavėjus. Lageris ruduose buteliuose. Užlaikyk gera alu gerai. Kainuos tau mažiau nei 5c. bonka imant visa keisa.

KATALIKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

VISUOMENES,

Literaturos ir Politikos iliustruotas Laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius atsitikimus pasaulyje. Visuomet pilnas įdomių straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" dūna tautiški-krikščioniškoje dvasioje.

DIENRAŠCIO KAINA:

Metams	\$5.00
Pusei metų	3.00
Trims mėnesiams	1.75
Devim mėnesiams	1.25
Europoje metams	7.00

Praėškite savo adresą, o gausite pasiūžėjimui vieną numerį veltul.

TAIPPAT UŽLAIKOMA
Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuė

REIKALAUKITE KATALOGO

Rašydami laiskus ir siųsdami pinigus visados adresuokite šitaip:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

3249-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U. S. A.

"Pasaulis"

Visuomenės bepartvyiškias Laikraštis išaina kas ketvergą, 4 puslapių didelio formato.

"Pasaulis" kainuoja į metus \$1.00, į pusę — 65c. "Pasaulis" nuo Gruodžio 1-mos dienos bus padidintas iki 8 puslapių. Kas dabar užsirašo ir užsimoka prenumeratą, tai tas gauna iki Naujų Metų už dyka.

C. KENTRAITIS PUB. CO.,
448-450 Leonard St., N. W. GRAND RAPIDS, MICH.

Puikus Lietuviškias

SALIUNAS

kuriamė galima gauti visados puikiausius gerimai. Užlaikome visokio Alaus, Deginės, Vynu ir Cigaru. Teipgi užlaikome puiku lietuvišką Restauraną, ant viršaus Saliuno. Širdingai kviečiame visus atsilankyti pas mus.

J. Mathus.
344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

GERIAUSIAS GRABORIUS
St. Baracevicz.

Nepamirškite, kad aš važiuoju ir į kitus miestus ir nei kiek brangiau už tai neimu. Draugai! Jeigu svetimtaučiai arba jusų draugai siųstų jus pas kitą, tai neklausykite jų, o šaukitės pas mane. Aš rokuju už palaidojimą didelių \$45 dol., mažų \$15. Taipgi aš parduodu kvietkas ir paminklus. Mano ofisas: 258 Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 839-J.

Obalsis mūsų pristatymo tarnystės — yra — GREITUMAS

suvienytas su žemiausiomis kainomis už geriausio išdirbimo augštos rusies tavorus. Tai yra mūsų sąryšys — kodėl jį neperžiūrėti. Mes mielai Jums patarnausime ir su pagarba priimsime jusų užsakymus.

Vietos žinios.

Nauja valdyba. Nedėlio, gruodžio 12 d. š. m. vietos dramos ir muzikos draugijos "Gabijos" paskutiniams šių metų susirinkime tapo išrinkta nauja valdyba sekantiems 1916 metams iš šių jos narių: pirm. St. Mockus, vice-pirm. O. Liutkevičiūtė, užrašų rašt. L. Stasiulis, išdo rašt. M. Kalinauskaitė, išd. K. Jurgelionas, išdo prižiūrėtojai S. E. Vitaitis ir O. Liutkevičiūtė, spaudos komisijon J. Kerdiejus ir K. Jurgelionas ir "Gab." mažų vaikų choro prižiūrėtojai: O. Jakimavičiūtė, M. Greviškiūtė, St. Mockus ir J. Kerdiejus. Visi veiklūs ir energiški asmenys. Laimingos kloties naujai valdybai dideliu darbe.

Gražus vakaras. Pastaruoju laiku "Gabija" rengia nedėldienų vakarais Lietuvių salėje taip vadinamus "nedėldienų koncertus", kuriuose programos buna labai įvairios, duodama visko: vaidinimai sceniškų veikalių, choralų ir solo liudies ir operinių įvairių kompozitorių dainų, instrumentalių muzikos dalykų ir parinktų deklamacijų. Toks vienas iš tų koncertų įvyko praėto nedėldienio vakare, kurio programą skaitytojų žiniai čia talpiname. Pradžią — visas "Gabijos" choras sudainavo dvi dainas M. Petrausko muz. — "Sėjau rutą" ir "Noriu miego." Toliau sekė vaidinimas komedijos "Nesipriešink". Vaidintojai: Kepurinskio rolė — A. Mešlis, Magdės, jo žmonos — V. Sangailienė, Barbaros, jų dukters — A. Galubiūtė, Balandžio, smuklės savininko — S. Mockus, Adomo, tarno — M. Galubikas, Mortos, tarnaitės — K. Valuliūtė. Po vaidinimo ir vėl choras sudainavo M. P. muz. "Motuš motuše". Toliau deklamacijos. Mažos mergaitės: O. Gendrolitė deklamavo "Godus šuva" P. Armino ir J. Račkauskaitė "Keleiviai ir šunis" irgi P. Armino eiles. Po deklamacijų ir vėl choras sudainavo M. P. muz. "Aš šią naktį". Ir taip iš eilės seka programos: "Neveskie vaikine" — Vaicaičio, dekl. V. Kališius, "Aisopas" — Rhesa, dekl. L. Morkuniūtė (mažytė mergutė), "Kaip-gi gražus rutelių darželis" — muz. M. Petrausko, dain. choras, "Prisiminimas gimtinės" — Margalio, dekl. J. Kerdiejus, "Iš daržininko Gitandžali-Rabindranato Tagores, dekl. Z. Stankevičiūtė, "Šokio Minuetas op. 3" — muz. Wilmont Lemont, piano solo A. Liutkevičiukas, "Gėlių daina" iš op. "Faust" — muz. Gounod, solo O. Liutkevičiūtė, serenada "Savo daina" — muz. Shubert, solo K. Jurgelionas, "Blumenlied" — muz. Lange, korneto solo J. Dragašius, Romansas "Mėlynos akys" — muz. Denza, solo M. Karbauskas, "Temsta dienele" — muz. Moniuszko, solo O. Liutke-

vičiūtė, "Tykiai Nemunėlis teka" ir "Dovanojo" (dzukiškai) — muz. M. Petrausko, solo J. Varaitis, "Kur josi?" — muz. M. Petrausko, solo M. Karbauskas, "Gavottas" — muz. Godard, piano solo A. Liutkevičius, duetas iš "Kaminakrėčio" — muz. M. Petrausko, dain. M. Kalinauskaitė ir K. Jurgelionas ir antgalo iš "Kaminakrėčio" dainos: "Po kalnelį", "Žilvitis" ir "Šok gėrės" — muz. M. Petrausko, dain. "Gabijos" choras vadovaujant pačiam komp. M. Petrauskui. Ir tiesa dar antgalo atsisveikinant su publika choras padainavo M. P. "Jievužę".

Tai toks buvo programos. Atsilankiusieji išsinešė malonų įspūdį. Žmonių buvo artipilnė salė.

Ateinantį nedėldienį irgi panašus vakaras rengiamas, tik žinoma viskas bus nauja. **Koncerte buvęs.**

Ilustruota paskaita. Pėnyčios, gruodžio 7 d., 7:45 val. vakare Bigelow vakarinėje mokykloje p. S. E. Vitaitis skaitys paskaitą temoje: "Amerikos kova už neprigulmybę". Puikų muzikališką programą išpildys p—lė Reseda Lattimore iš New England konservatorijos.

Tai bus iš eilės antra paskaita lietuvių kalboje, surengta Bostono mokyklų komiteto ir Šiaurinės Amerikos pilietiškos lygos.

Ižanga dykai. Vaikai nebus įleisti.

Rado negyva lietuvi. Išskrodus Miko Zizlepskio, 23 metų amžiaus lietuvi, lavoną pasirodė, kad jis mirė nuo šuvio, bet ne nuo suokiu daiktu suduoto smugio. Jį rado negyvą praėtos subatos vakare po Nr. 23 Currier st. Niekas nežino, kas jį nužudė ir delko nužudė. Velionis su savo šeima gyvena pas Joną ir Leonorą Petrikus, kurie ir tapo areštuoti: vyras yra kaltinamas žmogžudystėje, o jo pati, kaip to žmogžudystės liudininkė.

Panedėlyj J. Petrikis buvo tardomas ir pastatytas po \$10,000 kaucija. Serejoj ir vėl bus jo teismas.

Policija paremia savo teoriją, kad Zizlepskis tapo nušautas tuo faktu, butent, kad šale jo rado šautuvą, kuris buvo dvejose vietose perlaužtas. Dešinioji Zizlepskio ranka buvo kišenėj

ir laikė sugniaužus \$45.00. Velionis paliko moterį ir vieną vaiką.

Lietuviai susimušė. Pane-dėlio rytą apskričio teismo teisėjas J. J. Mahoney nu-teisė Joną Panavičią 3 mėnesiams kalėjimo už užpuo-limą su peiliu ant Stanley Sow. Padavus apeliaciją, jis tapo pastatytas po \$500 paranka ir jo byla tapo per-kelta į augštesnį teismą. Sakoma, kad juodu gėrė saliune ir ten susimušė. J. Panavičia prisipažino tei-sme, kad jis mušė Sow'ą, bet nenaudojęs peilio. Kaip ten nebutų, bet Dr. Sullivan tu-rėjo susiuti Sow'ui galvą.

Lietuvių Ukėšų Draugijos susirinkimas atsibus nedėlio, 19 d. gruodžio, 2 val. po pietų, Lietuvių salėje. Malonėkite visi nariai atsilankyti, nes šiame susirinkime bus rinkimas naujos valdybos ateinantiems metams.

J. Palionis.

JAUNOJI LIETUVA iš-eis nuo šiol S. Bostone. Sekantis Nr. jau paduota ir spauda. Plačiau pranešime kitą kartą. "Jaunosios Lie-tuvos" adresas tas pats kaip ir "Ateities".

DVASISKAS VAKARAS

Bus Nedėlio 19 d. Gruodžio (December) 1915 metų, pradžia 7:30 val. vakare. Duris atsidarys 7, East End Christian Union svetainėje, 7 Burleigh St., Cambridge, Mass.

Gerbiamieji:—

Siūmi užkvičiame jus, taip-pat ir jusų draugus bei pažysta-muosius ant Dvasiško Vakarų. Kurs susidės iš gražių giesmių, patinkamos muzikos, ir naudingų kalbų. Nepraleiskit šios progos. Ižanga dykai. Rengėjai.

Išgaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.

Akių Specialistas.

399a Broadway,

tarpe E ir F gatvių. South Boston.

Namu Kontraktoriai

Budavojam naujus ir taisom senus namus. Norintieji pasibudavoti ar pataisyti savo namą, kreipkitės pas

WALDO J. DAUKSHA, Bldg. & Realty Co. 315 W. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 605

VISŲ ATYDAI!

Nedėlio, 19 d. Gruodžio (Dec.) 1915 m.

Gabijos draugija rengia vakarą

su vaidinimo, dainų bei muzikos programu. Bus suvaidinta komedija "GAILA USŲ". "Gabijos" choras, vadovaujant M. PETRAUSKUI, dainuos iš operos "Šienapiūtės" ir kitas dainas. Lietuviškos Konservatorijos mokiniai dainuos solo dainas. Ižanga nupiginta. Programo išpildymas prasidės 8 val. vakare.

Lietuvių Salėje,

Kamp. E ir Silver Gatvių. South Boston, Mass.

Visus širdingai užkvičiama "GABIJA".

Lietuviška Muzikos Konservatorija

395 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Inkorporuota 1915.

Prez. ir Direk. Mikas Petrauskas Mokslo metų pradžia Spalio 11 d. Mokinama visi klasiški muzikos skyriai: dainavimas, kompozicija, pianas, smuika, kornetas, klarnetas ir tt. Mokslas pigus.

Turintis Lietuvišką vertėją

ADVOKATAS

Moris Katzoff

294 Washington St., Room 350 Boston, Mass. Tel. Fort Hill 3424

vakarais nuo 7-9 val.

1140 Columbus Avenue, Room 38 Roxbury Crossing.

Reinkotu Dirbtuve

Dirbam visokios mados Reinkotus Agentams, Krautuvėms ir ant užsakymo privatiškiems žmonėms. Užsisakykite Reinkotą pas mus o tikrai džiaugsitės.

So. Boston Raincoat Co.

344 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Gerai Kriaučiai.

Pasiūvame kogeriausiai sulig naujausios mados

Vyrams Siutus ir Overkotas.

Jeigu norite turėti gerus rubus pigiai, tad ateikite pas mus. Taipgi išvalom ir išprosinam visokias vyrų ir moterų drapanas.

Z. BUDRECKIS,

222 Broadway, So. Boston, Mass.

— ir —

20 Ames St., Montello, Mass.

Pirmu Kartu Lietuvių Kalboje su Pavėikslais

Dabar ką tik išėjo iš spaudos

Nauja Lietuviška BIBLIJA SATYROJE

miera Biblijos 5^{1/2} x 8 colius, turi 382 puslapius ir 379 paveikslėlius. Labai įdomi ir naudinga kiekvienai špaliai. Žmogus skaitydama šią Bibliją ir te-mydamas į paveikslėlius, kurie per-stato kas buvo pirm sutvėrimo svieto ir iki užgimimui Kristaus), užmirsi vi-sus savo vargus ir džiaugsis jogiai to-kią kniugę įlejo, jam bus trumpi žie-mos vakarai.

KAINA TIK \$1.00

Norinti gaut šią Bibliją, pinigus atsiųskit Express ar Pašto Money Order, arba registruotame laiške adresu:

A. V. BAGDONAS

4736 S. Wood St. CHICAGO, ILL.

Ar Jus Žinote?

Kad mūsų krautuvėj galit gauti visokių daiktų už žemesnes kainas negu kitur.

Čeverykai vyrams, moterims ir vaikams padaryti su-lyg naujausios ma-dos, garantuoja-ma kožna pora. Vyrų skrybelės naujausios mados, kietos ir minkštos vi-sokių kainų ir da-bar nupiginta: ver-tės \$2.00 už \$1.65, vertės \$1.50 dabar tik už \$1.25.

Čia tai naujiena!

Kaip žinot, lietuviai neturi rakandų krautuvės (Furniture), todėl aš padariau sutartį su didžiausia firma Bostone

ELDRIDGE & PEABODY CO.,

todėl bus galima gauti visokių rakandų kam ko tik reikės. Bet geriausia yra tas, kad galėsite pirkti ir antišmokesių, arbomokant ant karto. Patarnavimas pi-rmos klasios.

Visus širdingai kviečiu atsilankyti.

C. P. YURGELUN,

377 WEST BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Didelis Sklodos

J. P. Tuinila, Savininkas

TELEPHONAS OXFORD 4900

Užlaikome Deimantus, Laikrodžius ir visokius Žiedus. Taipgi mes parduodame visokius

SIUTUS IR OVERKOTUS \$3.00 PIGIAUS

negu kad reikia mokėti bile vienoj Bostono krautuvėj. Duodam viską ant bargo — lengvų išmokesių. Užlaikom keliaujančius agentus kurie paima orderius ir pristato tavorą. Reikalingi agentai kiekvienam mieste Amerikoj ir Kanadoj. Didelį nuosimtį duodom perkupčiams. Naują didelę katalogą siunčiam ant pareikalavimo, prisiuntus 25 c. stemponis. Musų agentai: S. Čapas, J. Lapienius, J. Sidlauskas, F. Witkauskas, P. Rudokas, ir Paul Gaska.

J. P. TUINILA,

822 WASHINGTON ST., BOSTON, MASS.

Visi Biznmeriai garsinkites "Ateityje".

Parsamdome Automobilius

Galima pas mumis bile laike pasisamdyt Automobilių vestuvėms, krikštynomis pasilinksmavimo partijoms ir visokiems kitiems reikalams. Adresas:

PENINSULLAR GARAGE,

621 East First Street

(Tel. So. Boston 21003)

South Boston, Mass.